

ОТЧЕТ

за дейността на Националната съдебна мрежа
за международно сътрудничество
по наказателни дела в Република България

2015г. - 2018г.

I. Създаване и структуриране.

Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в Република България /Мрежата/ е създадена с Решение на ВСС по протокол 44/30.07.2015г. По райони са одобрени за членове:

Апелативен район София:

Румяна Илиева – Апелативен Специализиран наказателен съд;

Мариета Неделчева – Специализиран наказателен съд;

Атанас Атанасов – Софийски Градски съд;

Татяна Грозданова – Чакърва – Софийски Окръжен съд.

Апелативен район Пловдив:

Татяна Гъонева – Окръжен съд гр. Стара Загора.

Апелативен район Варна:

Ангелина Лазарова – Апелативен съд гр. Варна, избрана и за национално лице за контакт.

След проведена допълнителна процедура мрежата е разширена като състав с решение на ВСС на РБ по протокол № 4/27.01.2016г. По райони са одобрени за членове:

Апелативен район Варна:

Светла Даскалова - Окръжен съд - гр. Варна;

Румяна Вълчева Райкова - Окръжен съд - гр. Шумен.

Апелативен район Велико Търново:

Теодорина Димитрова – Николова - Председател на Окръжен съд – гр. Велико Търново.

Апелативен район гр. Бургас – по решение на членовете на мрежата, ангажимент към представителството на този район има съдия Ангелина Лазарова.

Дейността на Мрежата е регламентирана с Правила, приети с решение на ВСС по Пр. №60/11.12.2014 г., т.40, изм. с решение на ВСС по Пр. №13/19.03.2015 г., т.71. Изготвени и одобрени от членовете са и Вътрешни правила за регламентиране и конкретизиране задачите, оперативните функции и механизъм на действие на Мрежата.

С решение по протокол № 15/24.03.2016г. на ВСС съдиите членове на мрежата бяха одобрени за контактни точки в Европейската съдебна мрежа (ЕСМ) и придобиха статута по чл. 4, т. 1-3 от Решение на Съвета 976/СПВР от 16.12.2008г. за ЕСМ. С решение по протокол 26/29.11.2016г. Съдийската колегия на ВСС определи съдия Неделчева като контактна точка по въпросите на престъпленията срещу човечеството, военните престъпления и геноцид в НКС на България в Евроджъст.

С решение на Съдийската колегия на ВСС по Пр.№9/13.03.2018 г. бяха приети нови Правила за дейността на мрежата, отменящи първоначалните, и по силата на §4, от Преходните и заключителни разпоредби, считано от датата на решението на Съдийската колегия на ВСС за приемане на правилата се прекратява мандата на досегашните членове и националното лице за контакт. До избора на нови членове на мрежата на 26.03.2019г., функциите на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в Република България, са изпълнявани от досегашните ѝ членове и от националното лице за контакт.

II. Дейност на НСММСНДРБ.

2015г.

1.Първа работна среща на 30.10.2015г.

В присъствието на 6 съдии-членове, членове на Комисия „МД“ на ВСС, Националния кореспондент на РБ в ЕСМ; представители на Дирекция „МД“ на ВСС на РБ, бяха обсъдени различни теми и акценти в дейността на новоформираната структура:

Идея за споразумение между прокурорската и съдебна мрежи;

Отчитането на работата на съдиите-членове на мрежата като допълнително натоварване при атестирането, като допълнителен ангажимент, излизащ извън преките правораздавателни функции;

Идеи за обучения, вкл. и по ресурсите на ЕСМ;

Констатация, че при търсене на информация за България на сайта на ЕСМ от 31 рамкови решения, 16 не са транспонирани и 2 са в процес;

Дискусия по идеята на прокурор Иванка Которова, заместник на Националния представител в Евроюст, за кодифициране на материята в един източник;

Необходимост от привличане на МП като партньор на мрежата;

Предложението членовете на мрежата да бъдат в работни групи на МП;

Необходимост от излъчване на контактни точки на ЕСМ от съдиите – предложение да са всички членове;

Потребност от разработване на Вътрешни правила на мрежата;

Предложение за осигуряване на съдиите членове на многоезична правно-информационна система и многоезична съдебна практика;

Разработване на електронни адреси на членовете и „място“ на мрежата на сайта на ВСС;

Необходимост от популяризация и привличане като членове на мрежата на съдии с интереси и желание да работят по темите на сътрудничеството;

Откриване на процедура за попълване на състава;

Констатация за невярна и непълна информация за България в различни електронни страници – напр. на портала e-justice относно възможностите за видеоконференция;

Обсъждане на специализация на членовете в рамките на мрежата – по всички въпроси на територията на апелативния район или по определени теми за всички райони;

Предложения за участие на мрежата в проекти на ЕСМ и други организации;

Предоставена на членовете бе паролата за достъп до ограничената зона на сайта на ЕСМ.

2. С оглед взетите на срещата решения бе предприето разработване на проектите на Вътрешните правила на мрежата и споразумението за сътрудничество с НПП. Всички съдии членове на мрежата изложиха предложенията си, които бяха обобщени от националното лице за контакт. Последва обсъждане на споразумението с ВКП на РБ и на заседания на Комисията „Международна дейност“ на ВСС от 14.12.2015г. и 13.01.2016г.

Едновременно с дейността по изготвянето на основните документи на мрежата, протече въвеждането от страна на Дирекциите „Международна дейност“ и „Информационни технологии“ на ВСС на информация в страниците на мрежата на сайта на ВСС на български и английски език. По този начин генерираните електронни адреси и данните за контакт с членовете на мрежата станаха достъпни за българските и чуждестранни магистрати и заинтересовани лица. На страниците са

обявени Стенограмата от първата среща на членовете и Правилата за дейността – в превод на английски език.

Постъпиха първите предложения за взаимодействие от страна на Европейската Академия по право /ЕРА/ и дружество Milieu, натоварено с изготвянето на проучване по предложените промени в Директивата на Европейския Парламент (COM (2013)0824) за предоставяне на временна правна помощ на заподозрени и обвиняеми лица лишени от свобода и за правната помощ в процедурите по ЕЗА.

Към съдиите членове бяха отправени запитвания по търсене на компетентните органи на чуждата държава с оглед инструментите за сътрудничеството по Конвенция 2000, приложимия закон на другата държава, съобразяването на различни Рамкови Решения – относно изпълнението на постановени пробационни мерки, признаване на наказания лишаване от свобода и др., провеждането на видеоконференции за разпит на участници в наказателното производство, търсене на експерти за специфични изследвания. Изразена бе необходимост от практическо обучение на съдиите по наказателни дела за използване ресурсите на сайта на ЕСМ, изготвянето на молби до чуждите компетентни органи за съдействие и разграничаването на случаите за отнасяне към ЕСМ и Евроджъст.

Контактът между съдиите членове на мрежата бе непрекъснат. Ведно с обсъждането на подготвяните вътрешни документи бяха популяризирани значимите за международното сътрудничество – „Документ на Съвместна работна група. Съдействие за международно сътрудничество по Наказателноправни проблеми за практикуващи. ЕСМ и Евроджъст”, Решение на ЕС за ЕСМ 2008/976, Наръчник за терминологията по сътрудничеството по наказателни дела на английски и френски език на ЕСМО. Достъпни за ползване са официалните преводи на НК и НПК на английски език. Обсъдени бяха идеи за лого на мрежата, като се достигна до приемлив за членовете вариант на български, английски и френски език.

3. Дейността за 2015г. бе представена на годишната среща на мрежата на 16.03.2016г., ведно с отчет за извършеното през краткия период на реално функциониране, формулиране приоритетите на предстоящата дейност:

Популяризация на Националната съдебна мрежа сред съдиите по наказателни дела в страната и пред чуждестранните отраслови мрежи и организации.

Надграждане на обучението по проблемите, свързани с международното сътрудничество и повишаване езиковата подготовка на съдиите членове на мрежата.

Качествено практическо обучение на съдиите по наказателни дела по апелативни райони за ползване инструментариума на ЕСМ и разграничаване полето на компетентност на ЕСМ и Евроджъст.

Привличане на съдии с интереси, мотивация и висока професионална подготовка при осъществяване на инициативите на мрежата.

Провеждането на съвместна среща с Националната прокурорска мрежа за улесняване обмена на информация и представяне на добрите практики в областта на сътрудничеството.

Създаване на регистър за обобщаване на запитванията до съдиите членове и информация за взетите мерки за улесняване на сътрудничеството.

Съдиите членове на мрежата контактни точки в ЕСМ следва да съдействат за коригиране и попълване информацията за България в областта на сътрудничеството по наказателни дела.

Разширяване на информацията за възможностите за сътрудничество по наказателни дела на страниците на Националната съдебна мрежа на сайта на ВСС.

Изложените основни насоки бяха включени в Програмата за дейността на мрежата за следващия годишен период.

2016г.

1. Годишна среща от 16.03.2016г.

Като основно събитие в дейността на мрежата, проведената в присъствието на 9 съдии членове на мрежата, членове на ВСС, Зам. Председателя на ВКС на РБ; Националния представител в Евроюст, Националния кореспондент на РБ в ЕСМ, Директора на НИП; представители на МП, представители на Дирекция „МД“ на ВСС на РБ, среща постави следните акценти:

Обсъждане на добри практики и казуси, вкл. отказите на германски съдилища да изпълнят български ЕЗА с оглед условията в местата за лишаване от свобода;

Представяни и одобрени бяха Вътрешните правила на мрежата;

Коментирано и подписано бе Споразумение между националните съдебна и прокурорска мрежа;

Поздравления от Националния представител в Евроюст, констатация за намаляване на запитванията от съдии до националното бюро, с оглед създаването на съдебната мрежа;

Обсъждане на въпроси относно значението на териториалното разпределение на контактните точки в ЕСМ и единодушно решение да бъдат предложени на ВСС за одобрение всички членове на НСММСНД за контактни точки в Европейската съдебна мрежа;

Проведена бе дискусия по Програмата на мрежата, предложения, приоритети - популяризиране на дейността на Мрежата, практическо обучение, специализирано езиково обучение по терминологията, свързана с международното сътрудничество по наказателни дела, реално съдействие на колегите чрез набавяне на съответните документи – образци, събиране на информация за причините, водещи до забавяне на определени действия, работата с Националната прокурорска мрежа, проучвания за новости в областта, необходимостта от дебат за кодификация на материята;

Представено бе предложение за партньорство от Асоциацията по европейско право към ЕРА, което да бъде разгледано на заседание на комисия „Международна дейност” на ВСС;

Обсъдена бе необходимостта от съществуване на Регистър на Мрежата и статистика на свършената работа, с оглед уеднаквяване на практиката и даване на необходимите указания в процеса на работа;

Поздравления и предложения от зам. Председателя на ВКС, съдия П. Панова – с оглед динамичността на практиката по прилагането в тази област, когато съдиите се натъкват на противоречива съдебна практика, да се изпраща информация на ВКС; както и към Министерство на правосъдието да се обръща към членовете на Мрежата, които да бъдат включени в работни групи и да дават становище по проектозаконали по повод въвеждане на директиви или рамкови решения;

Констатация за необходимост от закупуване на софтуер за модулиране на образ и звук с оглед видеоконферентните връзки в случаите на разпит на анонимни свидетели или служители под прикритие;

Предложение към НИП да се разработи обучение с практическа насоченост в областта на международното сътрудничество по наказателни дела, което може да бъде предоставено в дистанционна форма и обсъждане на възможностите на НИП, Лятната академия в Трир, организирана от Академията по европейско право (ЕРА) и Евроексперт за „групово“ обучение на съдиите-членове на мрежата.

2. Водещи насоки в дейността на Мрежата през 2016г. бяха - утвърдената Програма и изпълнението на функциите като контактни точки в ЕСМ, качество придобито от деветте съдии членове с решение на ВСС от 24.03.2016г.

А. Дейност по официални запитвания.

Своевременно и компетентно съдействие бе предоставено от съдиите членове чрез общо 103 бр. дейности. Официални запитвания са постъпили от общо 75 различни органи – 45 от които национални, 15 чуждестранни, 9 постъпили от други контактни точки и 6 от Евроексперт. В 43 случая делата, по които е търсено съдействие, са били за тежки престъпления, а в 13 случая за други престъпления.

В 22 случая съдиите са предоставили помощ във връзка с подготовката на молби за правна помощ, като в два от тях по искане на чуждестранни органи. При изпълнението на 19 такива молби е оказано съдействие, в 5 от случаите на чуждестранни органи. Информация за приложимото законодателство е била предоставена в 23 случая, като в 15 от тях искането е постъпило от чуждестранни органи. По 8 дела съдиите са били търсени с оглед забавяне на изпълнението на молба за правна помощ. По дела с предмет европейски заповеди за арест – в 9 случая членовете са подпомогнали подготовката за издаване и в 11 случая изпълнението им. В 4 случая е предоставено съдействие на национални органи по повод удостоверение за финансови санкции – един от тях при подготовката за издаването му, а в 3 случая по време на изпълнението на такова искане. По искане на чуждестранен орган е предоставено съдействие по казус, свързан с изпълнение на акт за конфискация. Оказана е помощ и по време на подготовката за издаване на удостоверение за признаване на наказание лишаване от свобода по искане на национален орган.

Съдиите членове са били потърсени и са участвали и в допълнителни процедури по сътрудничеството, като са съдействали: в хода на производство по молба за екстрадиция; за уточняване на компетентните органи; за установяване, свързване и препращане на запитване за информация и участие в проучвания; чрез разяснения относно процедури, свързани с международното правно сътрудничество; за предоставяне на информация за датата на окончателното изтърпяване на наложено наказание „лишаване от свобода“ на български гражданин.

Б.Неофициални запитвания.

Не могат да бъдат конкретизирани като брой случаите, в които членовете на Мрежата са давали разяснения на своите колеги в устна форма. Тези въпроси са ежедневие с оглед факта, че колегите магистрати знаят към кого да се обърнат. Видно от предоставената от Дирекция „Международна дейност“ справка, от създаването на новата интернет страница на ВСС, разделът за НСММСНДРБ е бил посетен 292 пъти (статистика за периода юли 2015 г. – декември 2016 г.). Непосредственият контакт и постоянната готовност на предварително обучените съдии, членове на Мрежата, да подпомогнат търсенето на информация са сред оперативните механизми за постигане целите на Националната мрежа. Фактът, че всеки от членовете е провел множество подобни разговори, дал е консултация по телефона, в някои случаи особено необходима и спешна, свидетелства за реалното функциониране на създадената от ВСС Мрежа.

Разнообразието на подлежащата за прилагане правна материя, увеличаването на инструментариума на сътрудничество, динамиката на

едно наказателно производство са достатъчно гаранции, че потребността от комуникация с членовете на Мрежата нараства.

От друга страна, съставът на мрежата не е попълнен. Поради териториалните предели на Апелативен район София, сред членовете на мрежата се наложи допълнително вътрешно разделяне, като съдиите Румяна Илиева и Мариета Неделчева поеха съдебните райони на Кюстендил, Монтана, Враца и Видин, освен СпНС и АСпНС, съдия Татяна Грозданова съдебни райони София окръг, Перник, Кюстендил и Благоевград.

Тези аргументи са в основата на отправеното към СК на ВСС на РБ предложение за промени в Правилата за дейността на НСММСНДРБ, като в състава ѝ да бъдат включени съдии от районните съдилища и повече съдии на окръжно и апелативно ниво.

В. Обучения в областта на международното правно сътрудничество, проведени от съдиите членове на Мрежата по апелативни райони.

Установената необходимост от практическо обучение на съдиите по наказателни дела за използване ресурсите на сайта на ЕСМ, изготвянето на молби до чуждите компетентни органи за съдействие и разграничаването на случаите за отнасяне към ЕСМ и Евроджъст доведе до разработването на темата, с практически акценти, от съдията при СГС Атанас Атанасов. Презентацията е поставена на страницата на Мрежата на сайта на ВСС и е достъпна за всеки заинтересован.

Обсъждания и конкретни обучения на съдиите по апелативни райони:

на 31.05.2016г. в Апелативен съд гр. Бургас пред съдии от целия апелативен район,

в периода м. 05-06.2016г. пред съдии от Софийски Районен и Софийски Градски съд,

на 14.09.2016г. на информационна среща със съдиите в Специализиран наказателен съд,

на 02.12.2016г. – по време на Регионалната работна среща на съдиите от района на Софийски Апелативен съд.

По време на тези срещи се установи, че съдиите имат интерес към материята на международното сътрудничество, изразяват необходимост от придобиване и задълбочаване на практическите си умения при изготвяне на формите по отделните инструменти. Обсъдени бяха отделни казуси на забавяне при изпълнение на МПП, търсене на компетентните власти, ползване на ресурсите на сайта на ЕСМ.

Темата за обученията на действащите магистрати в областта на международното сътрудничество предоставя множество възможности за

детайлизиране и практическо прилагане на придобитите знания. От своя страна, през отчитания период екипът на съдиите членове на Националната мрежа положи усилия да допринесе за повишаване на информираността и утвърждаване компетентността на съдиите по апелативни райони.

Г. Участие на съдиите членове на Мрежата в срещи и обучения в областта на международното сътрудничество по наказателни дела.

Членовете на Мрежата се включиха в следните прояви:

1. Националната конференция на Евроджъст на 10.06.2016г. в гр. София с акцент върху незаконния трафик на мигранти, практиката на Евроджъст, „чуждестранните бойци“, възстановяването на средства, придобити от трафик. В представения на вниманието на професионалната аудитория Отчетен доклад за работата на Националното бюро на България в Евроджъст за 2015г. бе отбелязана като положителна инициативата за създаване на вътрешна национална мрежа от съдии за взаимодействие с ЕСМ. В хода на обсъжданията по презентацията за разграничаване на правомощията на Евроджъст и ЕСМ екипът на Мрежата изрично получи висока оценка от членовете на Националното бюро на България в Евроджъст.

2. По покана на Националния кореспондент на РБ в ЕСМ и Зав. Отдел „Международен“ при ВКП на РБ, съдиите Илиева, Грозданова, Неделчева, Гьонева, Даскалова и Райкова се включиха в Работния семинар на Националната прокурорска мрежа в периода 26-28.10.2016г., проведен в УБ на ПРБ „Цигов чарк“. Участието им допринесе към разширяване на знанията, развиване на практическите умения при предоставяне на международна правна помощ и укрепване на взаимното доверие между магистратите от двете мрежи. С тази конкретна проява бе изпълнено и предвиденото в чл. 3 от Споразумението за сътрудничество между мрежите.

3. Събитие в дейността на Мрежата през 2016г. бе участието на седем от членовете в обучение на тема „Международно съдебно сътрудничество по наказателни дела: Европейска заповед за арест и международна правна помощ“, организирано от Европейската мрежа за съдебно обучение в периода 14-16.11.2016г., в гр. Люблин, Полша. Идеята за подобно „екипно“ обучение, възникнала по време на първата годишна среща на Мрежата, бе осъществена при изключителното съдействие от страна на Националния институт на правосъдието. Специфичният обучителен подход позволи: активно практическо приложение на придобитите знания по различни инструменти на сътрудничеството по наказателни дела; воденето на дискусии с магистратите от Швеция, Полша и представителите на ЕСМО; конкретизиране на необходими корекции в молбите за правна помощ; обобщаване на факти, реализирани на

територията на различни държави и процесуалните възможности за водене и приключване на разследвания, формиране на съвместни екипи за разследване. Съдия Атанас Атанасов премина предварително обучение в гр. Брюксел и бе лидер на всички български магистрати. Съществен бе приносът в обсъжданията в националната група на съдия Татяна Грозданова. Важна помощ при вземането на решения бе предоставена от Заместника на Националния представител на България в Евроджъст, г-жа И. Которова.

4. Участие в срещи на ЕСМ. По предложение на Националния кореспондент на България в ЕСМ, членове на Мрежата се включиха в:

В 47-мата пленарна среща на ЕСМ в Братислава, проведена в периода 21-23 ноември 2016 година в гр. Братислава, под Председателството Република Словакия, участваха съдиите Татяна Грозданова и Татяна Гьонева. Посветена на развитието на по-ефективно сътрудничество с фокус приложението на Директива 2012/29/ЕС на ЕП и на Съвета от 25.10.2012 година за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета и представяне на Европейска мрежа за правата на жертвите на престъпления и Европейска съдебна мрежа за киберпрестъпления, срещата е предоставила възможност за непосредствен контакт на повече от 130 участници – представители на Словакия, контактни точки на ЕСМ и от държави - кандидати за членство в ЕС, асоциирани и трети държави, както и представители на Евроджъст, ЕК, Генералния секретариат на Съвета на ЕС и партньорски организации.

В 38-мата редовна среща на ЕСМ, планирана за 22.02.2017г. в гр. Хага, Нидерландия, е одобрено участието на съдия Ангелина Лазарова. В дневния ред на първата за годината среща са основните теми на ЕСМ под Председателството на Малта – европейската заповед за разследване, електронните доказателства и пране на пари, както и обсъждания относно развитието на международното правно сътрудничество в държавите и работната програма за 2017г.

5. В Регионална среща на немскоговорящите контактни точки на ЕСМ, проведена в периода 25-29.09.16г. в гр. Брегенц, Австрия, взе участие съдия Стратимир Димитров от Окръжен съд гр. Хасково. Присъствалите 24 контактни точки от различни държави са дискутирали по проблемите на трафика на хора, в частност – бежанци, актуални възможности и действия по сътрудничеството при разследване на т. нар. „пране на пари“.

6. По решение на Съдийската колегия съдия Ангелина Лазарова взе участие в регионална работна среща по засилване на трансграничното сътрудничество за противодействие на престъпленията, свързани с незаконната миграция в Западните Балкани, в периода 30.08-02.09.2016г. в

гр. Подгорица, Република Черна гора. В срещата, организирана от МОМ, ОССЕ и СНП към ООН, участваха представители на 20 държави, 14 международни организации, представители на неправителствени организации, бизнес центрове, секретариата, институциите и мисиите на ОССЕ. По данни от Националното бюро на България в Евроджъст, отдел „Статистика” на ВСС на РБ, от Централизираната информационна система на прокуратурата на РБ и след консултация със магистрати от Специализираната прокуратура и СНС, в хода на работата по тематични групи съдия Лазарова представи презентация, като коментира данните до момента, бъдещите стъпки и постави акцент на потвържденията за взаимно доверие в областта на сътрудничеството по наказателни дела. Разяснено бе значението на създадената от ВСС на РБ Национална съдебна мрежа, съществуващите възможности за бърз отговор на молба за правна помощ и на ресурсите на ЕСМ при търсене на компетентен орган, приложим закон, форми и образци в областта на съдебното сътрудничество по наказателни дела.

По покана на СНП към ООН /UNODC/ и след решение на Съдийската колегия на ВСС, съдия Лазарова взе участие и в последвалата експертна работна среща в гр. Белград, Сърбия, проведена в периода 16-18.11.16г. С оглед предоставената възможност покана за участие бе отправена чрез Националното лице на НСММСНД към Главния Прокурор, който определи прокурора при ВКП Светлана Бошнакова. В срещата, организирана от СНП към ООН в сътрудничество с Министерството на Вътрешните работи на Сърбия и Франция, участваха представители на държави от Югоизточна Европа, Италия, Германия, международни организации, мрежи за сътрудничество, представители на неправителствени организации, бизнес център Уестърн Юнион, френският прокурор за връзка със страните в региона. Тема на експертната среща бе засилване капацитета за съвместни разследвания и наказателни производства и прекъсване на незаконните финансови потоци, произтичащи от престъпното превеждане на мигранти. Постиженията на страната в тази област бяха представени в две презентации – съответно за дейността на прокуратурата и съда. Участието в срещата на българските представители получи висока оценка. Отправените към организаторите предложения за конкретни мерки при разследванията на този вид престъпления бяха възприети в заключителните бележки и препоръки. По темата предстои да бъдат организирани още две срещи през настоящата година.

7. С решение на Съдийската колегия съдия Ангелина Лазарова бе включена в състава на българската делегация, присъствала на регионалната Конференцията на тема „Превенция и борба с корупцията в съдебната власт и прокуратурата в Югоизточна Европа”, в периода 31.10-

02.11.2016г. гр. Букурещ, Румъния. Форумът, организиран от Фондация „Конрад Аденауер“ и Националната антикорупционна дирекция, Румъния, обедини представители на 10 държави – съдии, прокурори, членове на съдебните съвети, представители на министерства на правосъдието, неправителствени организации, екипи на фондацията и представители на специализираната прокуратура на Румъния. Представен бе опитът на различните държави, националните структури за борба с корупцията, законодателните решения, мерките за гаранция на интегритета на магистратите.

Участието на съдиите членове на Мрежата в подобни форуми е от съществено значение с оглед необходимостта от последователно надграждане на собствената им компетентност. Едновременно с това се популяризират националните постижения в областта на сътрудничеството, установяват се контакти с представители на други международни мрежи и организации, постига се реално участие в процеса на обмисляне и планиране на съвместни решения.

Всички доклади на участвалите съдии са публикувани на сайта на ВСС и са достъпни за подробно проучване. Материалите от посочените срещи са на разположение на Мрежата, като голяма част от тях са били и обсъдени между съдиите членове.

Д. Контакти с други съдебни мрежи, организации и центрове, осъществяващи дейност в областта на сътрудничеството по наказателни дела.

С решение по протокол № 3/12.05.16г. Съдийската колегия на ВСС възложи на Дирекция „Международна дейност“ на ВСС да подготви доклад за възможните форми на сътрудничество с организации с относимо към целите и задачите на НСММСНДРБ поле на дейност. С доклада на Дирекцията членовете на Мрежата бяха запознати на 10.06.16г. в гр. София. Представени са редица международни организации и центрове за изследвания в областта на сътрудничеството по наказателни дела, наказателните политики на ЕС, продължаващото обучение на магистратите, конкретизирани са и възможните форми за включване на съдиите от Мрежата. Отбелязано е, че от м. 04.16г. ВСС е институционален член на Асоциацията „Приятели на Европейската академия по право“.

2017г.

1. Дейността на мрежата през 2016г. бе отчетена на Годишната среща, проведена на 24.02. 2017 г. в присъствието на съдиите членове на мрежата и членове на Съдийската и Прокурорската колегия на ВСС, на Комисията

по атестирането и конкурсите към Съдийската колегия на ВСС, Павлина Панова – заместник на председателя на ВКС, съдии от Окръжен съд – Хасково, Кюстендил, СГС, Районен съд – Бургас, Националния кореспондент на РБългария за Европейската съдебна мрежа, Директора на Националния институт на правосъдието, Изпълнителния директор на Център за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“, Ръководителя на отдел „Сътрудничество по наказателни въпроси“ в МП и експерти в дирекция „Международно правно сътрудничество“ на МП, представители на Дирекция „МД“ на ВСС на РБ. На срещата бяха поставени и следните въпроси:

Коментар на проекта за промени на Правилата за дейността на мрежата, позволяващ съдиите от районните нива да се включат като членове;

Включване на съдиите от мрежата в проведените семинари на националната прокурорска мрежа;

Участие на съдии в срещите на ЕСМ, последвано от изключително добри отзиви от секретариата на ЕСМ;

Въвеждане на темата за европейската заповед за разследване;

Обсъждане на приоритетите на Българското председателство през 2018г. в контакт с МП и ВКП;

Висока оценка на дейността на мрежата от Зам.председателя на ВКС на РБ ведно с предложения – 1) мрежите, МП, ВСС и със съдействието на НИП да обмислят изготвянето на практически наръчници с посочени стъпки, без теоретично разработване на материята, с цел максимално да улеснение на практикуващите.; 2) Да се отчете, че съдебните актове по тази категория дела не подлежат на касационна проверка и да се следи за противоречива практика, като при необходимост се сезира ВКС за тълкувателна дейност; 3) Да се обърне внимание на административните ръководители на съдилищата, към които работят членовете, и на ВСС, за някаква форма на разтоварване – намаляване на постъпленията или по друг подходящ начин да предостави време за лично обучаване и за обучаване на колегите;

Предложение за промяна на „мястото“ в страницата на ВСС, като бъде изведено с един общ бутон в главното меню;

Инициатива за организиране на обучение по специализиран английски език и подпомагане създаването на практическо помагало, съдържащо теми и терминология, свързани с наказателно-правното сътрудничество;

Коментар относно проведените от мрежата четири обучения и презентацията, разработена и представена от съдия Атанас Атанасов пред колегите от СГС и СРС;

Поставяне на акцент върху практическия характер на предоставеното съдействие, за да бъдат улеснени съдиите и служителите при изготвянето на съответни формуляри;

Подчертаване на необходимостта от разрастване на мрежата с цел да достигне до повече магистрати;

Обсъждане на проведени и предстоящи срещи с прокурорската мрежа;

Представяне на възможността за организиране на среща, финансирана 90% от ЕСМ, в която да бъдат поканени магистрати от Румъния, Гърция, Турция, Македония, Сърбия и Унгария;

Поставяне на проблема с кодификацията на материята в областта на сътрудничеството по наказателни дела, при подкрепа от страна на представителите на МП и на съдия П. Панова.

Приета бе и програма за дейността на мрежата през 2017г.

2. В рамките на утвърдената Програма за отчетния период, при съобразяване на действащите Правила и в изпълнение на функциите като членове на Националната мрежа и контактни точки в ЕСМ, бяха постигнати значими конкретни резултати.

А. Дейност по официални запитвания.

Съдействие е било потърсено и предоставено от съдиите членове чрез общо 253 бр. дейности. Официални запитвания са постъпили от общо 127 различни органи – 78 от които национални, 20 чуждестранни, 24 постъпили от други контактни точки на ЕСМ, 4 от Евроджъст и 1 от друг орган. Сред чуждестранните запитали/запитани органи са и държави извън ЕС – Норвегия, Русия, Турция, Андора и др. В 101 случая делата, по които е търсено съдействие, са били за тежки престъпления, а в 17 случая за други престъпления. В много случаи сътрудничество се предоставя без да е известно за какво престъпление е наказателното производство, по което е отправено запитването.

Информация по относимото – национално или чуждо законодателство е било предоставена в 70 случая, 31 от които по искане от чуждестранен орган. В 45 случая съдиите са предоставили помощ във връзка с подготовката на молби за правна помощ, като в 5 от тях по искане на чуждестранни органи. При изпълнението на 38 такива молби е оказано съдействие, в 20 от случаите на чуждестранни органи. По 16 дела съдиите са били търсени с оглед забавяне на изпълнението на молба за правна помощ. По дела с предмет европейски заповеди за арест – в 7 случая членовете са подпомогнали подготовката за издаване и в 19 случая изпълнението им. Предоставяне на помощ по време на подготовката на издаване на актове за обезпечаване и при изпълнение на такива актове е

било осъществено по 6 запитвания, 4 от които на чуждестранни органи. В 11 случая е предоставено съдействие на национални органи по повод удостоверение за финансови санкции – 3 от тях при подготовката за издаването му, а в 8 случая по време на изпълнението на такова искане от национални органи. По 2 искания на чуждестранен орган е предоставено съдействие по казуси, свързани с изпълнение на акт за конфискация. Оказана е помощ и по време на подготовката за издаване на удостоверение за признаване на наказание лишаване от свобода по искане на национален орган. Предоставяне на помощ по време на издаване на удостоверение за признаване на наказание пробация и надзора върху пробационните мерки и алтернативните санкции е било осъществено по искане на национален орган. Оказано е сътрудничество и по искане на национален орган по издаване на удостоверение за признаване на мерки за процесуална принуда.

Съдиите членове са били потърсени и официално са участвали и в 36 допълнителни процедури по сътрудничеството, като са съдействали: за предаване на постъпила в Националното бюро в EUROJUST информация от Конфедерация Швейцария на състав на САС; установяване възможност за комуникация с IberRed чрез Националното бюро в EUROJUST; улесняване на преки контакти за осъществяване на разпити на свидетели; събиране на информация за престоя на осъдени лица в затвор в чужбина; оказано съдействие за уточняване на компетентните органи; улесняване прекия контакт между заинтересованите органи; предоставяне на информация за движението на наказателното производство; предоставяне на помощ чрез разяснения относно процедурите, свързани с международното правно сътрудничество, включително по признаване и изпълнение на европейски заповеди за арест в преходния период преди въвеждане в националното законодателство на Директива 2014/41 ПВР.

Б. Неофициални запитвания.

Членовете на Мрежата са предоставяли разяснения на своите колеги, консултации по телефона, извършвали са справки в ресурсите на професионални мрежи и учебни центрове, в нормативни актове, преглеждали са конкретни производства и т.н. – действия, които не могат да бъдат отразени в определени цифри.

В. Работни срещи в областта на международното правно сътрудничество, инициирани и организирани от съдиите членове на Мрежата.

а)Работна среща в гр. Варна.

На 29.03.2017г., от 10 до 12.30ч., в залата на ОСО към Окръжна прокуратура гр. Варна, бе проведена работна среща по темата

„Конфискация и отнемане на имущество, придобито от престъпление“ с участието на Гари Болч и Джонатан Спайсър, представители на специализирания национален орган на прокуратурата на Англия и Уелс по проблемите на отнемане на незаконно придобито имущество и магистрати – съдии и прокурори от гр. Варна, членове на НСММСНДРБ от апелативен район гр. Варна, представители на Териториалната Дирекция в гр. Варна на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и на Националната Агенция по приходите. По време на срещата бяха обсъдени българската нормативна рамка, правомощията на оторизираните органи и институции, инструментите за международно сътрудничество. Бе предоставена възможност на г-н Спайсър и г-н Болч да разяснят приложимото в Обединеното Кралство право и процедури. Осъществена бе професионална дискусия по темата, в която се включиха всички ангажирани с проблема институции и органи на територията на съдебния район Варна. По този начин воденият диалог бе от взаимен интерес и постави началото на множество последващи контакти. Джонатан Спайсър, лектор и на Европейската академия по право, заяви готовността си да се включи в бъдещото обучение на българските магистрати по проблемите на възстановяването на имущество, придобито от престъпление.

Темата за обезпечаването и конфискацията на имущество, придобито от престъплението бе предмет на обсъждане между членовете на НСММСНДРБ по повод Предложения проект за Регламент на Европейския парламент и на Съвета на ЕС по въпросите на признаване и изпълнение на обезпечителни мерки и конфискации, според мен, следва да бъде обсъден задълбочено от практикуващите магистрати. В съпоставка с действащия национален режим по наказателни дела, в съответствие с РР 2003/577 ПВР и 2006/783 ПВР, бяха отчетени съществени промени в срокове, обхват, изпълнението на обезпеченията /време, координация, фактическо изпълнение и чл. 19 ал. 6 и чл. 25 от Регламента/, форми на конфискация, редът за удовлетворяване на претенциите на пострадалите, валидирането на исканията и т.н. Изготвено бе становище до Отдел „СНПВ“ на Дирекция „МПСЕВ“ на МП.

В работата на екипа на МП по досието на Регламента бе привлечена за участие съдия Ангелина Лазарова. Проведени бяха редица интензивни срещи в гр. София и гр. Брюксел по време на Малтийското Председателство на СЕС. Със Заповедта на Министъра на Правосъдието за формиране на екипите по работните досиета по време на Българското Председателство, съдия Лазарова бе определена за заместник-председател на българския екип. Участието в това досие наложи изготвяне на множество становища, изграждане и отстояване на рамковата позиция на България по Регламента, провеждането на множество срещи, съвместна работа с Естонското Председателство, като в през м.12.2017г. държавите-

членки постигнаха общ подход. Към настоящия момент, в хода на Председателството на България на Съвета на ЕС се провеждат триалози с представителите на Европейския Парламент, Европейската Комисия и Съвета на ЕС, серии от технически и работни срещи с държавите. Налице е воля и реална възможност досието да бъде приключено в рамките на Българското Председателство.

б)Работна среща в гр. София.

По инициатива на Мрежата, при организацията и изключителното съдействие на Националния институт на правосъдието, на 29.05.2017г., в НИП, гр. София, бе проведена Работна среща на националната съдийска и прокурорска мрежи за международно сътрудничество по наказателни дела и Министерство на правосъдието по правните и практическите положения на националната позиция на България по Директива 2014/41/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 03.04.2014 г. относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси. На срещата присъстваха - Иванка Которова – заместник на Националния представител на България в Евроджъст; заместник-председателят на ВКС, председател на Наказателната колегия и национален представител на Република България в Съвместния надзорен орган на Евроджъст - съдия Павлина Панова; Магдалена Лазарова – член на ВСС на РБ; Миглена Тачева – Директор на НИП; Националният кореспондент на България в ЕСМ и Завеждащ Отдел 04 във ВКП прокурор Цветомир Йосифов, контактни точки и тул-кореспондентът в ЕСМ; членове на националната прокурорска и съдебна мрежи; Катя Панова и Димитър Терзииванов от Министерство на правосъдието, Дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“, отдел „Сътрудничество по наказателноправни въпроси“; експерти от дирекция „Международна дейност“ на администрацията на ВСС; експерти от НИП.

Важността на темата бе обоснована, тъй като правилата на Директивата заменят съответните разпоредби на Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси на Съвета на Европа от 20 април 1959 г., както и двата ѝ допълнителни протокола, и двустранните споразумения, сключени по силата на член 26 от нея; Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген; Конвенцията за взаимопомощ по наказателноправни въпроси между държавите — членки на Европейския съюз, и Протокола към нея; Рамково решение 2008/978/ПВР и Рамково решение 2003/577/ПВР. Дата за нотификация на ЕК и срок за въвеждане на Директивата от държавите членки бе 22.05.2017 г. и след този момент биха възникнали стълкновителни хипотези между инструментариума при сътрудничеството между държавите, които са я транспонирани и останалите, които са в процес на въвеждане.

Срещата бе открита от г-жа Миглена Тачева - Директор на НИП, и модерирана от националното лице за контакт на националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела съдия в Апелативен съд гр. Варна – Ангелина Лазарова. В дневния ред бяха включени: представяне на Директивата и въвеждания с нея инструмент Европейска заповед за разследване от г-жа Которова, в качеството ѝ на представител на Националното бюро на България в Евроджъст; бе извършен преглед на актуалните нормативни и практически решения на държавите по въвеждането на Директивата от съдия Татяна Грозданова-Чакърова. В хода на срещата бе обявено за изготвения от дирекция "Съвет по законодателство" при МП проект на национален закон за въвеждане на Директивата, като бяха отправени и конкретни препоръки към съдържанието му. Проведена бе дискусия по широк кръг въпроси, породени от практиката до момента и с оглед бъдещите хипотези на практическото приложение на Директивата. Бяха представени и изпратените специално за националната работна среща - презентация и позиция от г-н Даниел Бернард, лектор на ЕМСО, по темата за ЕЗР и ключовите въпроси за прилагането ѝ между държавите в периода на транспониране на Директивата.

Обобщена бе националната позиция, че при необходимост от международно сътрудничество по наказателни дела, попадащо в обсега на Директива 2014/41/ЕС до момента на официалното ѝ транспониране, компетентният български магистрат следва да изготви молба за правна помощ /МПП/. Не би могла да бъде изготвена ЕЗР и при позоваване на чл. 1 ал. 3 от Директивата. От друга страна, като изпълняваща държава България ще изпълнява изпратени от държавите, въвели Директивата, ЕЗР, при спазване на правилата за МПП, без да бъде изисквано от държавата да ползва този инструмент /МПП/. В случай, че поисканата за изпълнение в България мярка или процесуално-следствено действие не са познати в националното право, следва да бъде направено тълкуване и да се предприеме най-близкото такова, за което да бъде уведомена изпращащата държава. Следва да продължат да бъдат прилагани сроковете по действащите за България Конвенции за международно сътрудничество.

За изводите на срещата бе информирана Европейската съдебна мрежа.

На проведената работна среща бе подчертана необходимостта от активно участие на магистратите в законодателния процес по създаване на националния закон за въвеждане на Директивата за ЕЗР.

С оглед поканата на Директора на НИП през м.09.2017г. да бъде проведена поредна среща с предмет обсъждане на националния законопроект за въвеждане на Директивата, националното лице за контакт се срещна с експерт в Съвета по Законодателството на МП – г-жа М.

Мечкунова. Поради различни фактори и спецификата на законодателния процес, срещата не бе осъществена, но на 15.09.2017г. на вниманието на Мрежата бе представен предварителен работен проект на Закон за европейската заповед за разследване. С цел прецизиране разпоредбите бе поискано нашето и на националната прокурорска мрежа съдействие и становище по проекта в цялост, както и по текстовете свързани с предвидените срокове по чл. 14 и разпоредбите относно информацията за банкови и други финансови сметки и операции по чл. 29 и чл. 30. Подчертано бе, че компетентното ни становище и коментари са от особено важно значение за изработването на един детайлно прецизиран проект на Закон за европейската заповед за разследване, който да бъде работещ и да отговаря на нуждите на производството, при спазване на сроковете предвидени в Законодателната програма на Министерския съвет и съобразяване със стартиралата наказателна процедура срещу Република България.

След проведено обсъждане между членовете на Мрежата на 29.09.2017г. бе изпратено становище с детайлни бележки по неточно възпроизведени текстове на Директивата, по националните процедури, свързани получаването, признаването и изпълнението на ЕЗР, по структурата и редакцията на нормите на Проекта, по въздействието на ЗЕЗР. Преобладаващата част от съображенията на съдиите-членове на Мрежата, около 24 конкретни възражения и предложения, бяха възприети от Съвета по законодателство при изготвяне на законопроекта, внесен в Народното събрание.

Доколкото все пак в Проекта останаха нормативно уредени възможности, които биха затруднили прилагането, проследихме развитието на процеса по разглеждането му. Представихме кратко становище във връзка с Доклада на правната комисия на Народното събрание преди второ гласуване на Закона за европейска заповед за разследване, което не е било възприето. Видно от стенограмата на проведеното на 07.02.18г. пленарно заседание Законът е бил гласуван на второ четене и приет на 20.02.2018г. Към момента възможностите издадена от друга държава заповед за разследване да бъде върната от български компетентен орган са много по-широки от уредените в Директивата. Предвидени са процедури по обжалване на акта по признаване на ЕЗР, които биха създали редица практически трудности.

Г. Участие на съдиите членове на Мрежата в срещи и обучения в областта на международното сътрудничество по наказателни дела.

Членовете на Мрежата се включиха в редица прояви, за което са изготвени подробни доклади, обявени и на страниците на ВСС. Следва да бъдат отбелязани някои от тях:

1. Участие в 38та Редовна среща на ЕСМ в Хага, проведена в периода 21-22 февруари 2017 г. взе съдия А. Лазарова. В срещата участваха представители на 31 държави – контактни точки на ЕСМ, членове на националните кабинети в Евроджъст и лица за връзка от трети държави, на Европейската комисия, Съвета на ЕС и на Секретариата на ЕСМ. България бе представена и от прокурор Светла Иванова, от Окръжна прокуратура гр. Ловеч – лице за контакт в ЕСМ с изключително богата практика. В дневния ред на срещата бяха включени: разглеждане на основните теми за 48-та Пленарна среща на ЕСМ по време на Председателството на Малта – ЕЗР, електронните доказателства и пране на пари; формата на сътрудничество между сайта на ЕСМ и портала e-Justice; проблеми на международното сътрудничество по наказателни дела /МСНД/ в различни държави; Директива 2014/41/ЕС за европейската заповед за разследване /ЕЗР/; работната програма за 2017; развитието на сайта на ЕСМ; повишаване на осведомеността за ЕСМ; докладите за дейността за 2016г. и новия он-лайн образец.

2. Съдия Атанасов взе участие в среща на експерти: Сравнителен анализ на приложението на чл. 4, пар. 3 от РР за ЕЗА - 14 юни 2017г., Амстердам, Холандия.

3. Участие в семинар „Съдебен отговор на тероризма с оглед основните права на ЕС. Тероризъм и основни права: съдебен процес и изпълнение на наказанията”, организирано от Национална школа на магистратурата на Р Франция в гр.София 12 -13 октомври 2017 г. взеха съдиите Р. Илиева, Р. Райкова и С. Даскалова.

4. В обучение, организирано от ЕМСО, на тема „Бежанската криза в ЕС и наказателно преследване на основните международни престъпления” –22-24.11.2017г., гр.Нюрнберг, се включи съдия Т. Гьонева.

5. В Семинар на ЕСМ и Френската школа на магистратурата "Международно сътрудничество по наказателни дела - модул 2" 04-06.12.2017 г. Париж, Франция участва съдия Р. Илиева.

6. По покана към Мрежата, в Конференцията, организирана от Посолството на Великобритания в България, съвместно с Пан Европа България "Отвъд Брекзит - бъдещето Великобритания - ЕС, сътрудничество в областта на сигурността" 20.12.2017 г. София, България, взеха участие съдиите Р. Илиева и М. Неделчева.

7. В качеството си на контактна точка на България в Мрежата за разследване и наказване на геноцид, престъпления против човечеството и военни престъпления, съдия М. Неделчева взе участие в множество редовни и проектни срещи, а именно:

в 22-та среща на Мрежата за разследване и наказателно преследване на престъпленията против човечеството, геноцид и военни престъпления за периода 29-30.03.2017 г., гр.Хага, и в 23-та среща на Мрежата за

разследване и наказателно преследване на престъпленията против човечеството, геноцид и военни престъпления проведена в периода 24-27.10.2017 г. в гр.Хага, Кралство Нидерландия;

във Втората среща на Регионалната експертна работна група за укрепване способностите за употреба на техники за разследване и прекъсване на незаконните финансови потоци, произтичащи от незаконното превеждане на мигранти в Югоизточна Европа“, проведена в гр.Будва, Черна гора, за периода 25.04.-28.04.2017 г., и в Третата среща на Регионалната експертна работна група за укрепване способностите за международно разследване и прекъсване на незаконните финансови потоци, произтичащи от незаконното превеждане на мигранти в Югоизточна Европа, проведена на 18-20.10.2017 г., гр.Сплит, Хърватия.

През периода съдиите А. Лазарова и М. Неделчева са участвали в множество он-лайн семинари, организирани от Академията CEPOL.

Следва да бъде поставен акцент на участието на съдия Татяна Грозданова – Чакърлова като лектор на обученията, организирани от НИП:Семинар с международно участие „Международно сътрудничество по наказателни дела. Заповед за арест“ - проведен в периода 24-26.04.2017г.; Дистанционно обучение „Гражданският иск в наказателния процес – легитимирани лица, разглеждане, обезпечаване. Обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемане в полза на държавата – основания и производство“, включващо IV-ти модул „Обезпечаване на конфискацията и отнемането в полза на държавата по закона за признаване изпълнение и постановяване на актове за обезпечаване на имущество или доказателства. основания и производство“ – в периода 14.11-12.12.2017г.

Д. Участие на съдиите членове на Мрежата в езикови обучения.

С цел поддържане и повишаване на чуждоезиковите си знания съдиите членове имаха възможност да се включат в обучения на ЕСМ, НИП и на ЕМСО. Някои от тях бяха:

1.Участие в 7-то интензивно езиково обучение на контактни точки на ЕСМ в гр.Хага, Кралство Нидерландия в периода 4-7 април 2017 г. взеха съдиите Татяна Грозданова и Светла Даскалова.

2.Съдия Р. Илиева се включи в езиково обучение на юридически френски език в областта на сътрудничеството по наказателни дела – м. май 2017 г., гр.Брюксел, Белгия.

3.В езиково обучение по правен английски език, по терминология, специализирана в областта на сътрудничеството по наказателни дела, проведено в периода 05-06.10.2017 г., гр. Букурещ, Румъния, взеха участие съдиите А. Лазарова и С. Даскалова.

4.В езиково обучение на правен английски език – 13-17.11.2017 г., гр. Букурещ, Румъния, се включи съдия Р. Райкова.

Поддържа се традицията материалите от различните срещи и езикови обучения да са на разположение на Мрежата, като някои от тях са били и обсъдени между съдиите членове.

Е. Комуникация с ВСС на РБ – колегии, комисии, дирекции. Проблеми и решения.

През 2017г. Мрежата има активна комуникация с различни колегии, комисии и дирекции на ВСС на РБ. С оглед действащите Правила методическото ръководство на Мрежата се осъществява от ВСС, като отделните инициативи се представят на вниманието на СК на ВСС чрез Комисията по атестиране и конкурси. От своя страна СК на ВСС използва възможността да препрати за произнасяне от компетентната комисия на Съвета. По този ред бяха разгледани множество предложения на Мрежата – по отношение на планирани срещи, организация на страницата на сайта на ВСС, отчитане на натовареността на съдиите членове. Акценти през годината бяха:

а) Сериозен практически резултат за популяризиране на Мрежата и улесняване на магистратите, търсещи контакт със съдиите членове, бе постигнат след м. 09.2017г. със създаване на кратка връзка към страницата на мрежата от началната страница на сайта на ВСС. Т. нар. „Бутон“ – „Съдебна мрежа за сътрудничество по наказателни дела“, позволява и в телефонен разговор да се предоставят ясни инструкции за достъпване на ресурсите и контактите на Мрежата. За съжаление, поради технически проблем не може да се установи броя посещения на страницата за този период.

б) С решение от Пр. 2/10.04.2017г. на заседание на КАК към СК на ВСС, е било разяснено, че дейността на членовете на Мрежата следва да бъде отчитана при атестиране на магистратите – по чл. 32 т. 5 от Наредба 2/23.02.2017г. за показателите, методиката и реда за атестиране.

в) С оглед необходимостта от своевременно решаване на проблеми, възникнали в процеса на дейността на Националната съдебна мрежа за сътрудничество по наказателни дела в РБ и налагащи координация между ВСС на РБ, Министерство на правосъдието и Министерство на външните работи, на 13.11.2017г. съдиите Мариета Неделчева, Татяна Грозданова и Ангелина Лазарова бяха изслушани в заседание на Комисията по правни и институционални въпроси към Пленума на ВСС.

▪ По време на изслушването бе дискутиран поставеният по време на 23-та среща на Мрежата за разследване и наказване на геноцид, престъпления срещу човечеството и военни престъпления, проведена в гр. Хага, 25-27.10.2017г., въпрос - Прокуратурата на Босна и Херцеговина да бъде ли допусната като наблюдател в тази мрежа и да има контактна точка в Мрежата, за да бъде осигурено сътрудничество между националните

власти при разследването и преследването на най-сериозните международни престъпления. Комисията по ПИВ на ВСС предприе необходимите комуникации с МП и МВнР, като на 15.01.18г. прие за сведение отговорите на министерствата. С оглед позицията на Министъра на Правосъдието – представителите на Прокуратурата на Босна и Херцеговина могат да участват по време на открити заседания на Мрежата, но не и при обмена на конфиденциална информация.

- Разисквана бе и възможността за провеждане на срещи с международно участие, инициирани от Мрежата, като съгласно решението на КПИВ при постъпване на конкретни предложения те ще бъдат насочени към Комисия „Бюджет и финанси“ и дирекция „Международна дейност“ по компетентност.

- Повдигнат бе и въпросът за движението по внесения от НСММСНДРБ проект за промени в Правилата за дейността. Членовете на КПИВ взеха решение да се запознаят с тази тема.

г) С решение от Пр. 51/27.11.2017г. на заседание на КАК към СК на ВСС бе формирана работна група за изработване на Правила за дейността на НСМГТДРБ и НСММСНДРБ. Предоставена бе възможност да се внесат писмени предложения за изменения на действащите правила в срок до 19.01.2018г.

- На 29.01.18г. работната група на КАК към СК на ВСС проведе изслушване на представители на двете мрежи по повод изготвянето на новите Правила за дейността. В заседанието от НСММСНДРБ участваха съдиите Татяна Грозданова и Ангелина Лазарова. Постави се акцент върху основните теми - разширяване на мрежата и включване на съдии от районните съдилища, мандатност на членовете на мрежата и националното лице за контакт, конкурсите за избор на нови членове, предоставяне на възможност мрежата да участва в проекти, включване на обучения, организирани от Мрежата, в програмата на НИП, начин на комуникация със СК – чрез коя от комисиите, доколкото КАК е много натоварен орган на Съвета. Разширяването на мрежата би съответствало на увеличаване брой запитвания към съдиите членове и нарасналите ангажименти с оглед непрекъснатата актуализация на основните и специалните закони в областта на международното сътрудничество по наказателни дела.

Предложено бе да се предостави възможност на Директора на НИП да се включи в процеса на промяна на правилата на мрежите.

Поставено на обсъждане бе и предложението участието в тези мрежи да бъде отчетено като натовареност по Приложение 6 към правилата за натовареността, като по този начин ще се намери частично отразяване с 40 часа на допълнителната ангажираност през годината. Предложението е разгледано от КАК към СК по т. 21 протокол 15/10.04.2017г. Решението на КАК към СК разяснява, че дейността на членовете на Мрежата следва да

бъде отчитана при атестиране на магистратите – по чл. 32 т. 5 от Наредба 2/23.02.2017г. за показателите, методиката и реда за атестиране на съдия, председател и заместник-председател на съд, като „дейности извън служебните задължения на магистратите, като преподавателска или лекторска дейност, участие в комисия по професионална етика в съответния орган на съдебната власт, в конкурсна комисия, в работни групи, в случайното разпределение на делата или други, свързани с професионалната дейност на магистрата и предвидени със закон.“.

2018г.

1. На Годишната среща на 09.03.2018г., заедно с отчитане на извършеното през 2017г., бе приета Програма с основни насоки на дейността по запитвания, организиране и участие в обучения, повишаване на информираността за възможностите на международното сътрудничество по наказателни дела и популяризация на Мрежата, утвърждаване на диалога с професионалните мрежи и институции, обогатяване на ресурсите на страницата на мрежата на сайта на ВСС на РБ. На срещата присъстваха съдиите членове и Красимир Шекерджиев – член на Съдийската колегия на ВСС, Цветомир Йосифов - завеждащ Международен отдел на ВКП, национален кореспондент за Европейската съдебна мрежа, Димитър Терзииванов – експерт, дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“ в МП, Валентин Костов – Директор на дирекция “Международно оперативно сътрудничество”, МВР; Деница Вълкова - председател на Апелативен съд - гр. Бургас; съдии от Апелативен съд София, СГС, РС Варна, Силистра, Айтос, представители на Дирекция „МД“ на ВСС на РБ. Бяха коментирани различни теми, основни сред които:

Акцент върху постигнатите резултати - увеличение на запитванията към мрежата два пъти и половина, налагащо приемането на нови съдии членове;

Внимание към проведените: работна среща на тема „Конфискация и отнемане на имущество, придобито от престъпления“ (м. март 2017 г., гр. Варна) и работна среща с предмет Европейската заповед за разследване (ЕЗР) (29 май 2017 г., гр. София).

Участие на мрежата с предложения и становища по въвеждане на Директива 2014/41, предоставени на Съвета по законодателство в МП и в преобладаващата им част са били възприети при изготвяне на Проекта на Закона за Европейската заповед за разследване.

Участие на членовете в 12 срещи и обучения с международен характер, многобройни онлайн обучения и семинари, курсове за поддържане на езиковата подготовка;

Подчертаване необходимостта от специализирана подготовка за всички магистрати по темата за сътрудничество по наказателноправни въпроси;

Участие на членове на мрежата в среща с работната група, сформирана с решение на КАК към СК на ВСС, за обсъждане на предложения за изменение на Правилата за дейността на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела, проведено на 29.01.2018 г.;

Подновяване на идеята за създаването на регистър за всички запитвания с цел уеднаквяване на практиката на членовете на мрежата;

Молба към СК на ВСС на съдиите-членове да бъде предоставен онлайн достъп до програмен продукт с българското законодателство на български и английски език;

Планиране на работни срещи и обучителни форми, касаещи Европейската заповед за разследване, взаимното признаване на актове, свързани с конфискация и обезпечаване, мерки за процесуална принуда, наложени наказания, разследване и наказване на свързани с тероризма престъпления, събиране и оценка на електронни доказателства;

Представяне на Европейската мрежата за разследване и наказателно преследване на геноцид, престъпления срещу човечеството и военни престъпления - правния статут, предмет, състав, основни цели, функции, организация на дейността и обмен на информация между членовете ѝ и с други международни органи; предстоящи срещи на съдия М. Неделчева като контактна точка на България с цел популяризация на мрежата; Предстоящите събития - провеждане на Деня против безнаказаността на геноцида, престъпленията против човечеството и военни престъпления по инициатива на мрежата с цел повишаване информираността относно тези престъпления, както и дейността и ангажимента на всяка една държава членка за преследване и наказване на извършителите им, организиран от МВНР в българското посолство в гр. Хага; Председателство от съдия М. Неделчева на срещата на мрежата, в периода 24-25 май 2018 г., с основна тема международни престъпления, събиране и допустимост на доказателствата от open sources – Facebook, Twitter и др.

Висока оценка от Националния кореспондент с оглед срещата на ЕСМ от 21.02.2018 г. в гр. Хага, на която представителите на България в ЕСМ са били посочени на едно от челните места по изпълнение на молбите за правна помощ по отношение на срочност, пълнота и качество на предоставените отговори на запитвания, отчетено и в Годишния доклад на мрежата;

Разяснения по предстоящата 50-та Пленарна среща на ЕСМ, в периода 27-29 юни 2018 г., в гр. София, и участието на членовете на

националната съдебна мрежа в провеждането ѝ – с презентация, предложения, модерирани на дискусиата по ЕЗР;

Заявяване на готовност от Директор на дирекция “Международно оперативно сътрудничество”, МВР, да подпомогне работата на съдийската мрежа за осъществяване на контакти, обмен на информация, участия в обучения и други дейности;

Представяне на поздравителен адрес от Ванухи Аракелян – председател на Апелативен съд – гр. Варна;

Изказване на председателя на Апелативен съд гр. Бургас, Д. Вълкова – поздравления и благодарност към мрежата и лично към съдия А. Лазарова, която е ангажирана с производствата на територията на съдебния район; подчертаване на необходимостта в мрежата да се включат районни съдии; предложение в периода на председателството на България на ЕС да бъдат организирани посещения на чуждестранни магистрати в различни райони в страната с цел подобряване имиджа на съдебната власт и изрази готовността на Апелативен съд - гр. Бургас да бъде домакин;

Изказване на Красимир Шекерджиев, член на СК на ВСС, относно работата на колегията по промени в Правилата за дейността на мрежата, и обсъждане по въпроси, които ще бъдат обсъдени в предстоящото заседание;

Подчертаване на необходимостта от актуализиране на информацията за възможностите на България за видеоконферентна връзка и разпространяването ѝ сред държавите членки;

Изказване на Димитър Терзииванов, експерт на МП, относно желанието на Дирекция „МПСЕВ“ да подпомогне работата на съдиите членове и възможността да се ползват ресурсите на МП по преведената нормативна база.

2. Основните акценти в дейността през 2018г. са:

А. Дейност по официални запитвания.

Съдействие е било потърсено и предоставено от съдиите членове чрез общо 261 бр. дейности. /2017г. – 253бр.; 2016г. – 103бр./

Официални запитвания са постъпили от общо 182 различни органи – 118 от които национални, 25 чуждестранни, 36 постъпили от други контактни точки на ЕСМ, 1 от Евроджъст и 2 от друг орган. /През 2017г. – 127 запитващи, през 2016г. - 75 органи/.

В 172 случая, запитванията са касаели конкретно престъпление – тежко – 108бр., друго - в 64бр. /През 2017г. запитванията са били по 118 престъпления, 101 от които тежки; през 2016г. – 56, от които 43 за тежки престъпления/. В много случаи сътрудничество се предоставя без да е известно за какво престъпление е наказателното производство, по което е

отправено запитването, или след приключването на такова. По едно и също запитване се извършват редица дейности в различни времеви рамки. Поради което този критерий не позволява пълен поглед към дейността на мрежата. Сигурно е обаче, че най-малко в 172 случая оказаната помощ е била необходима с оглед водено наказателно производство.

Информация по относимото – национално или чуждо законодателство е била предоставена в 61 случая /2017г. - 70 случая, а 2016г. – 23/, 15 от които по искане от чуждестранен орган. Намалението на този брой може да бъде обяснено: Придобитите с практиката на съдиите членове, знания и възможности, позволяват информацията по законодателството да бъде предоставена без необходимост от поредно проучване. В тази посока изключително улеснение осигурява и сайта на ЕСМ, като справка по отделен въпрос би могла да се извърши за минути. Подобни дейности никой от нас не би отчел официално като „отработено запитване“.

В 35 случая съдиите са предоставили помощ във връзка с подготовката на молби за правна помощ /2017 – 45; 2016г. – 22/, като в 2 от тях по искане на чуждестранни органи. При изпълнението на 22 такива молби е оказано съдействие /2017г. – 38; 2016г. – 19/, в 11 от случаите на чуждестранни органи. По 9 дела съдиите са били търсени с оглед забавяне на изпълнението на молба за правна помощ.

Веднага следва да бъде отразено, че от 23.02.2018г. е в сила Законът за Европейската заповед за разследване, което изключително повлия на дейността на мрежата. Като основен инструмент за взаимно признаване на актове на държавите членки в областта на събиране на доказателства, заместващ предходно прилаганите молби за правна помощ, ЕЗР фактически превзе каналите за комуникация и ангажира основно вниманието на съдиите членове. Видно е, че в 39 случая от член на мрежата е била предоставена помощ за подготовка на ЕЗР, 2 от които по запитване на чуждестранни органи. В други 37 случая е била предоставена помощ при изпълнение на ЕЗР, 16 от които по искане на чуждестранен орган. Обобщено: в 76 случая съдия от мрежата е участвал в процеса по реално прилагане на ЕЗР.

В много случаи по МПП и ЕЗР, запитванията идват от настояващи за незабавна помощ колеги, чуждестранни органи и контактни точки на ЕСМ и не се изчерпват с едно писмено разяснение. Тогава се налага да се осъществи контакт с местни съдебни и други компетентни органи, да се обясни включването на съдията като посредник между заинтересуваните страни, да се прецени най-бързият и ефективен начин за оказване на съдействие в съответствие с действащото национално право. Едва след това е възможен обоснован – фактически и правно, отговор, който се изпраща на запиталия орган. Разбира се, в някои случаи има и втори, и

трети цикъл от писма, разговори, изготвяне на становища и т.н. Факторът време е решаващ, с оглед на което и за съдиите членове тези запитвания винаги са с приоритет и налагат незабавното им отработване. За съжаление това не може да се каже за представители на редица държави членки на ЕС – които не връщат уведомление за получаване на ЕЗР, не отговарят в хода на консултации по изпратено от тях искане, не поддържат публична и точна информация адреси, телефони, факсове. В много държави да проведеш разговор с магистрат е невъзможно, а служителите на съдилищата не говорят английски език. Разбира се, в тези случаи се търси контактна точка на ЕСМ.

Безапелационен рекордър в търсене на двупосочно сътрудничество чрез МПП и ЕЗР през 2018г. е ОС гр. Търговище, основно по едно неприключило към момента наказателно производство със съдия-докладчик Й. Иванов.

По дела с предмет европейски заповеди за арест – в 13 случая членовете са подпомогнали прилагането на инструмента. Предоставяне на помощ по време на подготовката на издаване на актове за обезпечаване и при изпълнение на такива актове е било осъществено по 1 запитване на национален орган. В 16 случая е предоставено съдействие по повод удостоверение за финансови санкции – 2 от тях при подготовката за издаването му, а в 12 случая по време на изпълнението на такова искане от национални органи и в 2 от чужди. По 2 искания е оказано съдействие по подготовката на акт за конфискация, а на 3 чуждестранни орган е предоставено съдействие по казуси, свързани с изпълнение на акт за конфискация. Оказана е помощ и по време на подготовката за издаване на удостоверение за признаване на наказание лишаване от свобода по искане на национален орган. Предоставяне на съдействие по време на издаване на удостоверение за признаване на наказание пробация и надзора върху пробационните мерки и алтернативните санкции е било осъществено по 3 искания на национален орган, както и по 3 искания при изпълнение на удостоверение.

Съдиите членове са били потърсени и официално са участвали в 17 процедури по сътрудничеството, извън подлежащите на отчитане по инструменти. В този сектор на функциониране на мрежата попадат широк кръг дейности по прилагане актове на ООН и СоЕ; някои по-специфични като предмет казуси; комуникация с представители на съдебната администрация, на различни национални и чуждестранни органи и институции. През 2018г. съдиите са съдействали за: правилното прилагане на Конвенцията на ООН срещу транснационалната престъпност, Конвенцията за компютърните престъпления, Европейската Конвенция за трансфер на осъдени лица; предоставяне на информация за компетентните органи, приложимото право и за хода на наказателните производства;

улесняване на прекия контакт между органи на наказателното производство; насочване към ресурсите на ЕСМ и дистанционно (по телефона) попълване на формуляри; обучение на съдебни служители (пряко и дистанционно); организиране на видеоконференции с трети държави; предоставяне на помощ чрез устни разяснения на процедурите по международното сътрудничество по наказателни дела; предоставяне на помощ при липса на материали от ДП при трансфер на наказателно производство в Р Румъния; предоставяне на помощ във връзка установяване на предходна съдимост на задържан в Р Чехия български гражданин; предоставяне на помощ във връзка с изпълнение на наказание „пробация“, наложено от ВРС на български гражданин, постоянно пребиваващ във ФРГ; предоставяне на помощ във връзка с трансферирано нак.производство от Р Австрия; координиране на действията на служители на НАП – Варна и Бургас, по повод изпълнение на заповед за конфискация, комуникация и свързване на юрисконсулта на НАП гр. София с Кралската служба за отнемане на придобито от престъпление на Обединеното Кралство с цел уточняване по привеждане на сумите, придобити от публична продажба на недвижими имоти.

Б. Неофициални запитвания.

Традиционно членовете на Мрежата предоставят разяснения на своите колеги, дават консултации по телефона, извършват справки в ресурсите на професионални мрежи и учебни центрове, в нормативни актове, преглеждат конкретни производства и т.н. – действия, които не могат да бъдат отразени в определени цифри.

През 2018г. в този дял попадна и нова форма на предоставяне на помощ – дистанционно (по телефон или електронна поща) насочване към съответен ресурс на сайта на националната съдебна мрежа и/или ЕСМ. Често въпросите произтичаха от съдебни служители, натоварени от съдиите да изготвят формуляри по ползване на различни инструменти. Постъпваха запитвания и от адвокати по прилагане на чл. 5 ал. 2 от ЗЕЗР, вкл. и по производства от частен характер.

Изключителен показател за полезността на ресурсите на страницата на Мрежата е активното ѝ търсене. През 2018г. страницата е била посетена 4 377 пъти, с пикове през м. 03 – 566 пъти, и м. 09. – 557 пъти. За 2019г. до 18.04. общият брой е 1 600, с пик през м. 01. – 565 пъти. При общ брой на съдиите в страната 2 248, се обосновава и предположението, че деветте съдии от Мрежата вече са достигнали до тях.

В. Участие в събития по време на Българското Председателство на Съвета на ЕС.

1. 50-тата Пленарна среща на Европейската съдебна мрежа (ЕСМ), 27-29.06.2018г. в гр. София.

По покана на Националния кореспондент на РБ в ЕСМ и след одобряване по протокол 15/15.05.2018г. на СК на ВСС, всички съдии-членове на мрежата участваха в събитието. Успешно бяха акредитирани за участие и административните ръководители и председатели на апелативните съдилища на Варна, Бургас, Пловдив и Велико Търново. Срещата бе посветена на двойния юбилей – 50та Пленарна и 20 години от създаването на ЕСМ. Имаше много официални гости, изключителни приветствия към участниците от представители на националните и европейските институции. Голяма част от обръщението на г-н Б. Магдалинчев, като Представяващ ВСС на РБ, бе отредена на създаването и дейността на националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела. Коментирано бе значението на мрежата за осигуряването на компетентна помощ на българските магистрати. Презентациите, изнесени в хода на срещата са сред материалите на сайта на ЕСМ и могат да бъдат проучени задълбочено.

В предходния организационен етап като контактни точки на ЕСМ бяхме поканени да се включим като поставим въпроси, свързани с проблеми по приложението на европейската заповед за разследване (ЕЗР). Това бе една от активните дискусии помежду ни, резултатите от която обобщихме, изготвихме превод и предадохме на ЕСМ. Част от проблемите попаднаха в общия списък, по който на втория ден на срещата протече и дискусия. Заключениеята по тези въпроси, както и изводи по темата от други форуми през 2018г. са обобщени от екипа на ЕСМ в документ, публикуван в работен превод на страницата на националната съдебна мрежа на сайта на ВСС.

С участието на всички съдии-членове, огромния брой колеги от всички европейски и много присъединили се към ЕСМ държави, разнообразните професионални теми в областта на сътрудничеството по наказателни дела, спомените от историята и вижданията за бъдещето на ЕСМ – тази среща бе събитието на 2018г.

За положените огромни усилия по организацията и самото протичане на срещата поднасям нашата благодарност и признание към Националния кореспондент – г-н Цветомир Йосифов, зав. Отдел „Международен“ на ВКП на РБ.

2. Трети ден срещу безнаказаността на геноцида, престъпленията против човечеството и военни престъпления на 23.05.2018 г.

В качеството си на контактна точка по въпросите на престъпленията срещу човечеството, военните престъпления и геноцид в Националната координационна система на България в Евроджъст, съдия Мариета Неделчева взе участие в проведената среща в Министерство на правосъдието на Кралство Нидерландия с Г-жа Катрин Марчи-Уел – ръководител на Международният, независим и безпристрастен Механизъм за разследване на лица отговорни за най-сериозните престъпления съгласно международното право извършени в Сирийската Арабска Република след март месец 2011 г., създаден в изпълнение на Резолюция 71/248 на Общото събрание на ООН. На тази среща бе повдигнат и дискутиран въпроса по какъв начин ще се осъществява сътрудничеството между тази институция и компетентните власти на държавите членки. Основната задача на така създадения механизъм със седалище в гр.Женева, Швейцария, е да събира, анализира и съхранява информация – интервюта на свидетели, документи и видео и печатни материали, отразяващи извършването на основни международни престъпления, както и да наблюдава цялостната ситуация в Сирия.

На 23.05.2018г., в гр.Хага, в сградата на Международния наказателен съд., се проведе Третият ден срещу безнаказаността на основните международни престъпления. Събитието бе организирано съвместно от Българското председателство, Европейската комисия, Евроджъст и Мрежата за разследване и преследване на геноцид, престъпления против човечеството и военни престъпления. Присъстваха около 200 участници, представители на националните власти, Евроджъст, Европол, Европейския парламент, Европейската комисия, дипломатическата и академична общност, международните трибунали и гражданското общество. В светлината на честването на 20 – годишнината от създаването на Римския статут, дискусиата беше фокусирана върху поделената отговорност на националните юрисдикции и Международния наказателен съд да разследват и преследват извършителите на основните международни престъпления, както и да не позволят територията на ЕС да се превърне в рай за такива престъпници.

3. На 24-25.05.2018 г. беше проведена срещата на Мрежата за геноцид, в която взеха участие 120 участници - представители на 26 държави членки на Европейския съюз и представители на държавите наблюдатели в Мрежата - Норвегия, Швейцария, Съединените американски щати, Канада, Обединено Кралство Великобритания, Босна и Херцеговина, както и представители на европейските и международни институции, които имат отношение към най-тежките международни престъпления – Евроджъст, Европол, Интерпол Комисията за изчезнали хора, Международния, безпристрастен и независим механизъм за международни престъпления извършени в Сирийската Арабска република,

Международния комитет на Червения кръст, както и представители на Фейсбук, Гугъл/Ю туб, представители от Офиса на Амал Клуни и представители на няколко неправителствени организации като Белинкат, Ай уитнес, Редрес, Международната федерация за човешки права, Амнести интернешънъл и други.

Срещата бе свикана и организирана и се проведе под егидата на Българското председателство на Европейския съюз, с помощта на Секретариата на Мрежата и се състоя в гр.Хага, Кралство Нидерландия. Работният език на форума бе английски език. Програмата на срещата бе съставена от съдия Неделчева като контактна точка и представител на Република България съвместно Секретариата на Мрежата за геноцид. Срещата започна с открита сесия и беше фокусирана върху събирането, запазването и използването информацията в така наречените open sources /социалните мрежи Фейсбук, Туитър и др./ в контекста на разследването и преследването на основните международни престъпления. Срещата бе открита от съдия Неделчева и прокурор Иванка Которова, национален представител за България в Евроджъст, с поздравителна реч и приветствие към участниците, като бе подчертано, че срещата се провежда на един от най-светлите празници в Република България, 24 май - Денят на славянската писменост и култура. Акцент в речите бе поставен на централната роля на Мрежата в предоставянето на помощ при разследване преследването на извършителите на тези престъпления и борбата срещу безнаказаността им.

4. Участие на съдия Ангелина Лазарова, национално лице за контакт на мрежата, като заместник-председател на българския екип по изготвяне и приемане на Регламента за взаимно признаване на актове по обезпечения и конфискация 2018/1805.

Със Заповед на Министъра на Правосъдието за формиране на екипите по работните досиета по време на Българското Председателство, съдия Лазарова бе определена за заместник-председател на българския екип. Участието ѝ в процедурата по изготвяне, приемане и официалния превод на български език на Регламент 2018/1805 започна през м.06.2017г. и продължи и след гласуването му в Европейския Парламент и Съвета, до м.10.2018г. Изготвени бяха множество становища, положени бяха усилия по изграждане и отстояване на позицията на България, а в хода на Председателството и на позицията на Съвета на ЕС, изразена при водените триалози с представителите на Европейския Парламент и Европейската Комисия. На серии от технически и работни срещи с държавите и представители на ЕП и ЕК бяха обсъждани детайли от нормативния акт, взаимовръзките му с други правни инструменти в областта на сътрудничеството, социалната му значимост. На 28.11.2018г. Регламентът бе публикуван и ще бъде общоприложим от 19.12.2020г.

На 19.10.2018г. съдия Лазарова бе наградена с почетна грамота като признание за висок професионализъм и благодарност за приноса към осъществяване на националните приоритети и европейските политики в сектор „Правосъдие“ по време на първото Българско председателство на Съвета на ЕС през 2018г.

Г. Работна среща на националните прокурорска и съдебна мрежи по въпросите на практиката по прилагане на Закона за ЕЗР, иницирана от съдиите членове на Мрежата и организирана съвместно с НИП.

На 20.09.2018г. в НИП гр. София бе проведена поредната (след първата от 29.05.2017г.) среща на националните прокурорска и съдийска мрежи по проблемите в прилагането на ЗЕЗР, след влизането му в сила на 23.02.2018г.

В срещата взеха участие Директорът на НИП, експерти на Дирекции „МПСЕВ“ – г-жа Катя Панова, и "Стратегическо развитие и проекти"-г-жа Десислава Гоцкова, от екипа на Министерство на правосъдието, г-жа Руслана Вълчева от Дирекция „Международна дейност“ на ВСС на РБ, заместник-председателя на ОС гр. Варна и председател на наказателно отделение – г-жа Ив. Славкова, съдия Йордан Иванов от Окръжен съд гр. Търговище, прокурорите Димитър Панайотов и Борислав Джамбазов от ВКП на РБ. Протоколът и материалите от срещата са обявени на страницата на съдебната мрежа на сайта на ВСС и могат да бъдат прочувени, поради което няма да бъдат подробно коментирани тук.

Част от поставените на обсъждане въпроси намериха своя отговор при проведената професионална дискусия. Обобщени бяха и предложения за необходимите бъдещи обучения, които бяха представени на вниманието на Директора на НИП и след полученото одобрение се пристъпи към осъществяването им в текущия и следващия програмен период.

По време на срещата се очертаха и някои проблеми, свързани с отчитането и защитата на делата по ЕЗР, както и с измерването на натовареността на съдиите при работа с този вид инструмент. С оглед на изложеното бяха изготвени от националното лице за контакт предложения чрез Комисията по атестиране и конкурси към СК на ВСС на РБ до СК на ВСС на РБ, свързани с въвеждане на промени в правилата за поставяне на шифър и натовареност, с цел ясното очертаване на предмета на производствата, възможност за проследяване на делата на национално ниво, отчитането на положения от съдиите-докладчици и членове на състави реален труд, анализирането на създаващата се съдебна практика по прилагане на ЗЕЗР и охраняване поверителността на предмета на изпълняваните заповеди.

Д. Организиране от НИП на обучения по инициатива на НСММСНДРБ.

На 17.07.2018г. бе проведена среща в НИП, на която Директорът, г-жа Тачева бе запозната с идеите и предложенията на съдебната мрежа за приоритетните теми в областта на сътрудничеството. На срещата присъстваха и експерти в Дирекция „Международна дейност и протокол“ на ВСС на РБ.

Това бе началото на процеса на организация на две от новите обучения в календара на НИП – „Инструменти на ЕС за взаимно признаване на актове, постановени в производство с наказателноправен характер – практически аспекти“, проведено в периода 10-12.12.2018г. в гр. София, и „Използване на електронните ресурси на ЕСМ“ – проведено в периода 29.01.-19.02.2019г. на платформата за електронно обучение на НИП. И двете обучения бяха приети много добре от участващите съдии и прокурори. Електронното обучение позволи обратна връзка от Тул-кореспондентите, която отчете повече от два пъти надхвърляне на достъпването от РБ в сайта на ЕСМ в сравнение със същия период за предходната година.

С оглед интереса към темата за прилагане на инструментите за взаимно признаване и обема на относимата информация, бяха обособени две отделни части, включени в графика на НИП през м. 04.2019г.

Е. Участие на съдиите членове на Мрежата в проекти, срещи и обучения в областта на международното сътрудничество по наказателни дела.

Членовете на Мрежата се включиха в редица прояви. Следва да бъдат отбелязани някои от тях:

→ Съдия Неделчева участва в Проекта „Юпитер“, провеждан под егидата на Европейската комисия и Министерство на правосъдието на РБ. Проектът има за цел укрепване на съдебното сътрудничество в ЕС в областта на тероризма чрез насърчаване на директен обмен и развиване на взаимно доверие между съдиите и прокурорите по антитерористични дела, усъвършенстване на знанията и решенията по казуси с чуждестранни терористични бойци, откриване и популяризиране на добрите практики. В периода от 10-12.04.2018 г. бе проведено учебно посещение на магистрати от държави членки на Европейския съюз в РБ. В посещението участваха г-жа Ан Фразен – прокурор, ръководител на Отдел „Контратероризъм“ във Федералната прокуратура на Кралство Белгия, гр.Брюксел, г-жа Вероник Дегерман, представител на Отдел „Тероризъм и организирана престъпност“ в Прокуратурата към Върховния съд в гр.Париж, Франция, г-жа Клаудия Горф – старши прокурор във Федералната главна прокуратура в гр.Карлсруе, Германия, г-н Фери Ван Вегел – национален координатор

прокурор в областта на тероризма, гр.Родердам, Холандия, г-н Карлос Баутиста Саманиего – старши прокурор в Аудиенция Национал, гр.Мадрид, Испания.

По проекта бе включено запознаването на всички участници с правната система на всяка участваща държава в областта на борбата с тероризма, превантивната дейност в тази област, както и разследването и съденето на извършители на терористични актове, изпълнението на присъди, както и работата на държавните органи с жертвите на терористични актове, както и по превенцията от радикализация и дерадикализацията в затворите на страната. Във връзка с така поставените цели за участниците бе организирано посещение в Специализирания наказателен съд и среща с прокурори и съдии от Специализираната прокуратура и Специализирания наказателен съд, като бяха представени както завършилите производства, така и тези които са на производство с предмет тероризъм. Съдия Неделчева организира посещение в ДАНС и среща с представители на Дирекция „Контратероризъм“, както и посещение в ГД БОП – МВР и в Специалния отряд за борба с тероризма.

По проекта бе създаден и наръчник с добри практики в областта на борбата с тероризма от участниците от посочените по-горе държави, в това число и РБългария. Работата по наръчника бе проведена изцяло на определения за работен език на проекта – английски език.

→В периода 22-23.02.2018г. съдия Лазарова бе на обучение „Прилагане на инструментите на ЕС по наказателни дела“, организирано от СЕЕЛІ институт в Прага, Чехия. След издаването на учебителната брошура през есента на 2018г., същата бе разпространена между членовете на мрежата и авторите от екипа по помагалото „Наказателно правосъдие на ЕС“.

→ През месец май Националният кореспондент на РБ в ЕСМ покани съдиите-членове на националната мрежа да се включим в попълването на въпросник по текущия международен проект на девет европейски университети и организации JUD-IT.

В обсега на проучване по проекта попадаха трансграничният достъп до електронна информация в наказателното производство, полицейското и съдебно сътрудничество за събиране на електронни данни, ролята на независимото съдебно изследване на изпълнението на принципа за взаимно признаване, развитието на инструментите от взаимното правно сътрудничество до Европейската заповед за разследване, събирането на доказателства в трансграничните дела и правото на защита. Съдия Лазарова попълни въпросника, осъществи и две работни срещи с представител на проекта – изследовател от Университет „Аристотел“ в Солун, Гърция.

По покана на представителите на Европейски Университетски Институт, Флоренция, Италия, СК на ВСС командирова съдия Лазарова за участие в обучение по проекта във Флоренция, в периода 05-06.11.2018г. На форума присъстваха съдии и юристи от различни държави-членки на ЕС с цел засилване обмяната на знания и взаимно обучителния процес в ЕС в областта на сътрудничеството по наказателни дела и стандартите за поверителност, приложими към трансграничния достъп до електронна информация за целите на обвинението и съдебното производство. При дискусиата по практическото приложение на инструментите за международно сътрудничество в областта на събирането на допустими и надеждни електронни доказателства, професионализмът и опитът на съдия Лазарова бяха отличени с признание на колегите от Ирландия, Англия, Сан Ремо, Полша, Гърция и Белгия. Координаторът по проекта – Център за изследване на политики на ЕС, Брюксел, ѝ отправи покана за участие в среща с експертния съвет на проекта в гр. Брюксел, Белгия. От своя страна националното лице за контакт прецени, че по-подходящо на този етап на проекта е България да бъде представена от Националната контактна точка в Мрежата за разследване на компютърни престъпления прокурор при ВКП Илона Кръстенякова. Осъществени бяха необходимите контакти и през м.12.2018г., г-жа Кръстенякова се включи с презентация в срещата на експертния съвет в Брюксел.

→ Съдия Румяна Райкова взе участие в Европейски семинар „Тероризъм и основни права“ на ФШМ– 12-13.04.2018г. и в семинар „Съдебна практика на Европейския съд по правата на човека в областта на наказателното право“ 06 – 07 декември 2018г., Страсбург, Франция;

→ Обмен в ЕМСО – съдия Неделчева бе домакин в периода 10-14.12.2018 г. на краткосрочен обмен по линия на тероризма и посещение на СНС от двама германски прокурори; съдия Райкова проведе стаж във Виена, Австрия, а съдия Лазарова – в Лондон, Обединено кралство;

→ През периода съдиите А. Лазарова и М. Неделчева участваха в множество он-лайн семинари, организирани от Академията CEPOL; съдия Райкова Езиково се включи в обучение на правен английски език на НИП – м.май- м.юни в гр.Шумен.

→ Следва да бъде поставен акцент на участието на съдиите Ангелина Лазарова и Татяна Грозданова – Чакърва като лектори на обученията, организирани от НИП, и като автори в разработеното помагало „Европейско наказателно правосъдие“.

Ж. Комуникация.

1. През отчитания период Мрежата има активна комуникация с различни колегии, комисии и дирекции на ВСС на РБ. Методическото ръководство на Мрежата се осъществява от ВСС, като отделните

инициативи се представят на вниманието на СК на ВСС чрез Комисията по атестиране и конкурси. През годината бяха разгледани множество предложения на Мрежата – по отношение на планирани срещи и участие на членовете, председателите на апелативните съдилища и др.

По отношение организация на страницата на сайта на мрежата на ВСС и прилагането на практически материали лицето за контакт осъществяваше контакт с Дирекция „МДП“ на ВСС на РБ.

2. Комуникацията между съдиите-членове.

Контактът между членовете на мрежата по определени теми подпомага работата на мрежата като цяло, уеднаквява практиката, дава посоки за бъдещите отговори по запитвания. Някои примери:

През годината съдия Грозданова постави на обсъждане въпроси на представител на МП на Германия относно проблемите на германските власти при санкциониране на български граждани за административни нарушения, извършени в Германия. Констатирано е, че българските съдилища не посочват в уведомлението си за признати актове, с които са наложени финансови санкции, референтния номер на изходящото от Германия писмо, което затруднява комуникацията. На следващо място, в МП на Германия не постъпва информация по изпълнението на санкциите, а когато се поиска такава от българския съд, били препращани към НАП, които събират признатото вземане. По тези теми, в рамките на един ден, бяха събрани становища от шест съдии-членове на мрежата, коментирана бе установената по места практика и се взеха конкретни решения.

Изключителен проблем, решаван до момента чрез комуникация помежду ни е събирането на информация относно статистиката за брой разгледани по места дела при прилагане на инструмент за взаимно признаване. Така бяха събрани данни за получените и изпратените от съдилищата ЕЗР, необходими за презентацията ни за 50та Пленарна среща на ЕСМ. В началото на м.02.2019г. подобен проблем постави и съдия Атанасов от СГС - относно изпълнявани или издавани Европейски заповеди за защита по едноименния закон, с който е транспонирана Директива 2011/99/ЕС. Установил е, че само десетина съдилища от всички в страната са изпълнили задължението си по чл. 4 от Закона за ЕЗЗ да предоставят такава информация до МП всяка година. Именно тези проблеми бяха в основата на изготвеното след срещата на 20.09.2018г. предложение за въвеждане на шифри и проследяване на делата до СК на ВСС. Детайлизацията на шифрите по частните наказателни дела, образувани по специалните закони, регулиращи материята на международното сътрудничество по наказателни дела е необходима с оглед отчитането на натовареността, проследяването на съдебната практика и нуждите на съдебната статистика, както и за обосноваване на

дължимите от страната ни изводи по оценката на въздействието на съответния нормативен акт.

В някои от казусите през годината се включиха повече от един член на мрежата. Такъв е случаят с наказателното производство рекордър по провеждане на видеоконферентни разпити на свидетели, разглеждано в Окръжен съд гр. Търговище. Поставените от съдията-докладчик Й. Иванов проблеми – като брой и текущо съдействие в стадия на изпълнението на ЕЗР, наложиха включването на съдиите Лазарова и Райкова. Изпратени бяха десетки писма, формуляри, запитвания до контактни точки в Италия и Гърция. Всички планирани по делото действия бяха успешно реализирани.

Обсъждани помежду ни пред годината бяха и затруднения с: изпълнението на МПП в Турция; с неточните адреси и телефони, посочени на сайта на ЕСМ; неефективните консултации по ЕЗР, в хода на които издаващата държава (напр. Германия, Холандия) не дава отговор на поставените от българския съд въпроси; искане за конфискация, за което Холандия твърди, че преди години е изпратено в СГС – а такова не е получавано; и т.н.

III. Отчет на дейността на Националното лице за контакт на НСММСНДРБ – 30.07.2015г. – м. 03.2019г.

2015г.

С Решения на ВСС по протокол 44/30.07.2015г. за национално лице за контакт бе избрана съдия Ангелина Лазарова.

По предложение на националното лице за контакт от 18.09.2015г. в заседание на Комисия „Международна дейност” на ВСС от 14.10.2015г. бе взето решение за провеждане на първата годишна среща на членовете на мрежата, проведена на 30.10.2015г. в пресцентъра на ВСС. С оглед взетите на срещата решения бе предприето разработване на проектите на Вътрешните правила на мрежата и Споразумението за сътрудничество с НПП. Всички съдии членове на мрежата изложиха предложенията си, които бяха обобщени от националното лице за контакт. Последва обсъждане на Споразумението с ВКП на РБ и на заседания на Комисията „Международна дейност” на ВСС от 14.12.2015г. и 13.01.2016г.

Съдия Лазарова участва в Работна среща относно структурата и функциите на Евроджъст, проведена на 09.10.2015г. в гр. Варна, по въпросите на Оперативното сътрудничество по наказателни дела, осъществявано от Евроджъст и сътрудничеството с други институции на ЕС – ОЛАФ и Европол, и международни организации; Отношенията с компетентните национални власти в РБ; Националната координационна система и практически въпроси, свързани с дейността на Националното Бюро на България в Евроджъст. Установи контакт с Националния

представител на РБ в Евроджъст – прокурор Камен Михов, и неговия Заместник – прокурор Иванка Которова.

Присъства на проведения в периода 21-23.10.2015г. Годишен семинар на Националната прокурорска мрежа в УБ „Батак”, Цигов чарк. Обсъдени бяха много теми от обсега на действията по сътрудничеството по наказателни дела – Стратегическата роля, оперативните инструменти и функционалността на сайта на ЕСМ; Националната координационна система на Евроджъст; Подобряване критериите за разпределение на делата между ЕСМ и Евроджъст; ЕЗА и ШИС II. Създадената Национална мрежа бе представена на г-н Флорин Раду от Секретариата на ЕСМ и на г-жа Мишел Кьонингс – Президент на Евроджъст. Декларирана бе готовност за взаимодействие между Националните мрежи на прокурорите и съдиите по наказателни дела.

Участва в информационен блок на Националното радио на 28.12.2015г. и разясни структурата, начина на действие и непосредствените задачи на мрежата. Изрази позиция, че високата професионална подготовка на членовете на мрежата е гаранция за ефективност при постигане на целите ѝ и качествено представяне на страната в контактите и със заинтересованите лица от други държави.

Началото на дейността на мрежата наложи лицето за контакт да установи и поддържа непрекъснатия контакт между съдиите членове, както между тях и Комисията „Международна дейност” на ВСС, Дирекция „Международна дейност” на ВСС, Националното Бюро на РБ в Евроджъст, Националния Кореспондент в ЕСМ, екипа на Националния Институт на правосъдието, Дирекциите на ВСС „Информационни технологии” и „Публична комуникация”.

Формирани бяха приоритетите в предстоящата дейност на мрежата, сред които с основно значение - популяризация на Националната съдебна мрежа сред съдиите по наказателни дела в страната и пред чуждестранните отрасли мрежи и организации; надграждане на обучението по проблемите, свързани с международното сътрудничество и повишаване езиковата подготовка на съдиите членове на мрежата; качествено практическо обучение на съдиите по наказателни дела по апелативни райони за ползване инструментариума на ЕСМ и разграничаване полето на компетентност на ЕСМ и Евроджъст; привличане на съдии с интереси, мотивация и висока професионална подготовка при осъществяване на инициативите на мрежата. Основна задача на националното лице за контакт бе да създаде организация за постигане на преките цели на мрежата по действащите тогава Правила, както и за осъществяване на очертаните приоритети.

Поставено бе началото на изграждане на страницата на мрежата като източник на полезна практическа информация в областта на

сътрудничеството по наказателни дела, като и към момента лицето за контакт придвижва съответните материали чрез Дирекция „Международна дейност“ към Дирекция „Информационни технологии” .

Лицето за контакт инициира, обезпечи и предостави на обсъждане сред членовете различни варианти на лого в три езикови формата. Утвърдено бе ползването към момента лого, съответстващо на структурата и предназначението на националната съдебна мрежа.

2016г.

Лицето за контакт осъществи комуникацията по провеждането на Годишната среща на мрежата на 16.03.2016г. в състава след попълването му по решение на ВСС по протокол № 4/27.01.2016г.

Съдия Лазарова организира комуникацията по повод участието в Националната конференция на Евроджъст на 10.06.2016г. в гр. София и в обучението на тема „Международно съдебно сътрудничество по наказателни дела: Европейска заповед за арест и международна правна помощ“, организирано от Европейската мрежа за съдебно обучение в периода 14-16.11.2016г., в гр. Люблин, Полша.

По решение на Съдийската колегия, съдия Ангелина Лазарова взе участие в регионалните работни срещи по засилване на трансграничното сътрудничество за противодействие на престъпленията, свързани с незаконната миграция в Западните Балкани, в периода 30.08-02.09.2016г. в гр. Подгорица, Република Черна гора и в последвалата експертна работна среща в гр. Белград, Сърбия, проведена в периода 16-18.11.16г. Организира с оглед предоставената от UNODC възможност, покана за участие на български прокурор. На двата форума съдия Лазарова представи на английски различни презентации, отразяващи работата на българските магистрати по разглежданата тема, с акцент върху добрите практики и решения. Лицето за контакт координира включването в следваща среща по проекта на съдия Мариета Неделчева. Издаденото помагало, съдържащо заключенията на експертите, бе получено и разпространено от лицето за контакт между съдиите членове.

Присъства на регионалната Конференцията на тема „Превенция и борба с корупцията в съдебната власт и прокуратурата в Югоизточна Европа”, в периода 31.10-02.11.2016г. гр. Букурещ, Румъния. Форумът, организиран от Фондация „Конрад Аденауер“ и Националната антикорупционна дирекция, Румъния.

Съдия Лазарова бе поканена от Адвокатски съвет гр. София и взе участие в Международен семинар на тема „Лекарската грешка и медицинската отговорност“ в гр. София, на 24.06.16г., като презентира някои наказателноправни аспекти на проблема. Темата бе приета с голям интерес, което доведе до разработването и представянето ѝ на 04.07.16г. в

гр. Бургас пред съдиите от Апелативен район гр. Бургас и на 03.10.16г. като самостоятелен обучителен курс в Центъра за обучение на адвокати „Кр. Цончев“ гр. София. Текст по темата бе публикуван в сп. „Адвокатски преглед“ и „Общество и право“.

Съдия Лазарова подготви и представи презентация „Феноменът „бежанци“ на 17.09.16г. в гр. Лозенец, на семинар на Софийски адвокатски съвет. Бяха коментирани процесуални въпроси за правата на бежанците, легалната рамка – международна, европейска, национална; феноменът – причини, поява, развитие, опит на държавите; хуманитарните проблеми; наказателноправни проекции – законодателство, статистика, казуси, предстоящи промени; тенденциите за справяне с проблема.

Активно участва в организацията на визитата в Апелативен съд гр. Варна на съдии от осем европейски държави, по време на обучителен курс на ЕМСО, в представянето на постиженията на съдиите от Апелативен съд гр. Варна и в последвалите дискусии.

Включи се в обучение на ЕМСО „Трансгранични доказателства“ в гр. Барселона, Испания, в периода 29-30.09.16г. Установи пълноценен професионален контакт с проф. доктор Уенди Де Бондт, професор по наказателно право в Института по международно изследване на наказателните политики към Университета Гент. По покана на проф. Де Бондт съдия Лазарова се включи в следващо проучване по проблемите на опита към специфични престъпления от вида на тероризъм и сурогатното майчинство.

Установи контакт с Министерство на правосъдието във връзка с кореспонденция, инициирана от докторант в правния факултет на Паневропейския Университет в Братислава по повод въпросник относно приложението на РР 2005/214 и 2008/947, и насочена към съдия Лазарова от Националния кореспондент на ЕСМ. Искането бе препратено до МП в качеството на орган по чл. 38 от ЗПИИРКОРНФС и чл. 16 ал. 8 от ЗПИИСРРПУНПМАС;

Участва в началната работна среща във Варненски апелативен район по проект „Качествено професионално обучение за повишаване ефективността на правосъдието“ на 24.10.16г. в гр. Варна, организирана от Националния институт на правосъдието;

Проведе работни срещи - с прокурора за връзка на Франция за страните на Балканите; с магистрати от различни държави по време на стажа им по обменна програма; обучава зрелостници от Математическа гимназия гр. Варна, и много други.

От 2016г. съдия Лазарова участва в състава на Работна група 33 „Сътрудничество в областта на правосъдието“ към Министерство на правосъдието, съответно проследи множество текущи процеси по хармонизиране на националното законодателство с източници на

европейското право и изготви различни становища, подробно отразени в отчетите за различните периоди на дейност на националната мрежа.

2017г.

Съдия Лазарова взе участие в 38-мата редовна среща на ЕСМ, планирана за 22.02.2017г. в гр. Хага, Нидерландия. В дневния ред на първата за годината среща бяха основните теми на ЕСМ под Председателството на Малта – европейската заповед за разследване, електронните доказателства и пране на пари, както и обсъждания относно развитието на международното правно сътрудничество в държавите и работната програма за 2017г. Установи контакт със Секретариата на мрежата и много КТ ЕСМ.

Лицето за контакт проведе необходимата комуникация по организацията на 24.02.2017 г. на Годишната среща на мрежата за 2016г. и по отпрати покани към членовете на СК и ПК на ВСС, КАК при СК, Директора на НИП, Директора на ЦОА, ръководителя и експерти от отдела „МПСЕВ“ на МП, съдии от страната, проявяващи интерес към дейността на мрежата

Идеята на представители на Кралската служба по отнемане на престъпно придобито имущество на Обединеното Кралство Великобритания и Северна Ирландия за посещение в гр. Варна, отправена към лицето за контакт, бе добър повод за провеждане на работната среща на 29.03.2017г. по темата „Конфискация и отнемане на имущество, придобито от престъпление“. Обсъждани бяха материалите на срещата, като лицето за контакт подготви и представи презентация на английски език за възможностите за обезпечаване и отнемане на придобито от престъплението в България. Лицето за контакт отпрати покана за участие към съдии и прокурори от гр. Варна, членове на НСММСНДРБ от апелативен район гр. Варна, представители на Териториалната Дирекция в гр. Варна на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и на Националната Агенция по приходите. Воденият диалог бе от взаимен интерес и постави началото на множество последващи контакти, включително и посещение от лицето за контакт на Кралската служба през м. 10.2018г.

Съдия Лазарова организира обсъждане на темата за обезпечаване и конфискация на имущество, придобито от престъплението, между членовете на НСММСНДРБ по повод Предложения проект за Регламент на Европейския парламент и на Съвета на ЕС по въпросите на признаване и изпълнение на обезпечителни мерки и конфискации и обобщени становищата членовете към Отдел „СНПВ“ на Дирекция „МПСЕВ“ на МП.

Националното лице за контакт бе привлечена в работата на екипа на МП по досието на Регламента. Участва в редица интензивни срещи в гр.

София и гр. Брюксел по време на Малтийското Председателство на СЕС. Със Заповедта на Министъра на Правосъдието за формиране на екипите по работните досиета по време на Българското Председателство, съдия Лазарова бе определена за заместник-председател на българския екип. Работата по това досие наложи изготвяне на множество становища, изграждане и отстояване на рамковата позиция на България по Регламента, провеждането на формални и неформални срещи, съвместна работа с Естонското Председателство, като в през м.12.2017г. държавите-членки постигнаха общ подход. Работата по досието продължи в хода на Председателството на България на Съвета на ЕС с триалози с представителите на Европейския Парламент, Европейската Комисия и Съвета на ЕС, серии от технически и работни срещи с държавите.

По инициатива на Мрежата, след необходимата координация с НИП, с прокурор Которова и прокурор Йосифов, и с МП, лицето за контакт осъществи комуникацията по организацията на Работна среща на националната съдийска и прокурорска мрежи за международно сътрудничество по наказателни дела и Министерство на правосъдието по правните и практически положения на националната позиция на България по Директива 2014/41/ЕС на ЕП и на Съвета от 03.04.2014 г. относно ЕЗР по наказателноправни въпроси. Съдия Лазарова модерира срещата и водената дискусия.

След проведено обсъждане между членовете на Мрежата, националното лице за контакт обобщи становище с детайлни бележки по неточно възпроизведени текстове на Директивата, по националните процедури, свързани с получаването, признаването и изпълнението на ЕЗР, по структурата и редакцията на нормите на Проекта, по въздействието на ЗЕЗР и на 29.09.2017г. го изпрати на МП. Преобладаващата част от съображенията бяха възприети от Съвета по законодателство при изготвяне на законопроекта, внесен в Народното събрание. Допълнително становище лицето за контакт изготви във връзка с Доклада на правната комисия на Народното събрание преди второ гласуване на Закона за европейска заповед за разследване.

Съдия Лазарова се включи в езиково обучение по правен английски език, по терминология, специализирана в областта на сътрудничеството по наказателни дела, проведено в периода 05-06.10.2017 г., гр. Букурещ.

Лицето за контакт инициира изслушване на членове на мрежата в заседание на Комисията по правни и институционални въпроси към Пленума на ВСС.

Установи множество контакти с представители на различни професионални мрежи, обучителни центрове, организации с дейност в областта на правораздаването, като популяризира съществуването и дейността на Мрежата.

Взе активно участие в организираните визити в Апелативен съд гр. Варна на съдия Р. Гейбриъл от ВС на Колорадо /20.04.2017г./, на международната организация на юристите EUROLAWYERS /26.05.17г./, на делегация от Израел /08.11.2017г./

Участва в подготовката на българския екип в състезание за младши магистрати в областта на международното правно сътрудничество по наказателни дела THEMIS, проведено през годината в НИП, гр. София.

Представи темата за екстрадиция и европейска заповед за арест в телевизионно интервю по телевизия „Черно Море“ / 28.09.2017г./.

Проведе множество срещи - с офицера за връзка на Северните европейски държави – г-жа Гро Йомас, с представители на Посолството на Великобритания в гр. София, с магистрати от различни държави по време на стажа им по обменна програма.

Поддържа установените от Мрежата контакти с Директора на Д“МОС“ на МВР, ЦОА „Кръстю Цончев“ гр. София, ERA, UNODC и много други.

2018г.

Националното лице за контакт взе участие в заседание, проведено на 29.01.18г. в работната група на КАК към СК на ВСС по повод изготвянето на новите Правила за дейността на мрежата.

Организира провеждането и участието на съдиите и гостите на Годишната среща на 9 март 2018 г., в сградата на ВСС, гр. София. Подготви и представи отчета за предходния програмен период, отбелязващ значително нарастване на дейността на членовете на мрежата по оказване на съдействие по конкретни казуси. Бяха обсъдени и приети посоки за новата програма на мрежата.

Проследи заседанието на СК на ВСС на 13.03.2018г., разпространи новината за приемане на Правилата на мрежата. Съгласува с членовете на мрежата изпълнението на функциите при условията на прекратен мандат.

В началото на 2018г., в качеството на заместник председател на екипа по Регламента за взаимно признаване на актове по обезпечение и конфискация на имущество, свързано с престъпление, в сектор „Правосъдие“ на Българското председателство на Съвета на ЕС, съдия Лазарова бе трикратно командирована за участие в работните срещи и триалози в гр. Брюксел, Белгия. След успешно приключване на преговорния процеси, в рамките на Председателството по Регламента бе постигнато одобрение от ЕП и Съвета, а към настоящия момент актът е и публикуван в ОВ L 303 от 28.11.2018г. За принос към осъществяване на националните приоритети и европейските политики съдия Лазарова бе наградена от Министъра на Правосъдието на 19.10.2018г. с грамота.

Като лице за контакт на европейската съдебна мрежа, съдия Лазарова участва при организацията на 50тата Пленарна среща на ЕСМ в гр. София, проведена през м. 06.2018г. Подготви и представи презентация на транспонирането на Директива 2014/41 в РБ и участието на българските КТ на ЕСМ. В хода на водената от нея дискусия по проблемите на прилагането на Директивата, бяха поставени редица въпроси от значение за целия набор от инструменти на международното сътрудничество по наказателни дела, основан на принципа на взаимното признаване на съдебните решения между държавите членки на ЕС. Съдия Лазарова обобщи заключенията на срещата и с помощта на Секретариата на ЕСМ подготви финална презентация, която представи на присъстващите КТ и гости на срещата.

Съдия Лазарова взе участие в следните международни обучения:

- в гр. Прага, Чехия, през м. 05.2018г. обучение за прилагане на европейските източници в областта на наказателното правораздаване, с акцент върху регламентацията и прилагането на процесуалните гаранции за участниците в производствата;

- в гр. Флоренция, Италия, през м. 11.2018г., по проблемите на събирането на електронни доказателства, използването на инструментите на международното сътрудничество за тази цел, перспективите пред сътрудничеството с оглед предложението от ЕК нов Регламент за издаване на заповеди за създаване и съхраняване на електронни доказателства. С оглед активното участие и оценката на приноса ѝ към проекта, координаторът – Център за изследване на политики на ЕС, Брюксел, ѝ отправи покана за участие в среща с експертния съвет на проекта в гр. Брюксел, Белгия. От своя страна националното лице за контакт прецени, че по-подходящо на този етап на проекта е България да бъде представена от Националната контактна точка в Мрежата за разследване на компютърни престъпления прокурор при ВКП Илона Кръстениякова. Осъществени бяха необходимите контакти и през м.12.2018г., г-жа Кръстениякова се включи с презентация в срещата на експертния съвет в Брюксел.;

- проведе краткосрочен стаж в гр. Лондон, Кралство Великобритания и Северна Ирландия, по програма на ЕМСО, в периода 22-26.10.2018г.

Съдия Лазарова инициира и участва в работна среща с представители на ВСС, Дирекция „Международна дейност“ и Директора на НИП. По време на срещата, през м. юли, 2018г., бе обсъдена и подкрепена идеята за провеждане на специализирани обучения по приложението на инструментите за взаимно признаване на актове на съдебни органи на държавите членки, дистанционно обучение по използване на ресурсите на ЕСМ и провеждането на среща на националните прокурорска и съдебна мрежа по обсъждане практиката по Закона за ЕЗР.

С оглед констатациите от проведена работна среща с Председателя на наказателно отделение и заместник председател на ОС гр. Варна, нарастващото значение на темата за ЕЗР и практиката по прилагане на ЗЕЗР, лицето за контакт координира с НИП и прокурор Йосифов провеждането на 20.09.2018г. на срещата на двете национални мрежи, в която участваха и съдии от страната, с опит в прилагането на ЗЕЗР. Участва в модерирването и обобщаването на породените до момента проблеми, взетите решения. Предложени бяха конкретни обучителни форми за разширяване на познанията, споделянето и популяризирането на добрите практики. Лицето за контакт съвместно с Националния кореспондент на РБ в ЕСМ изпрати предложенията до Директора на НИП, след което се включи в разработване на конкретни програми за провеждането им.

На 02.11.2018г. по покана на съдиите от Районен съд гр. Бургас, съдия Лазарова бе лектор на обучение по темата „Практическо опознаване и ползване на ресурсите на ЕСМ“.

Съдия Лазарова е сред лекторите по две обучения на НИП - „Инструменти за взаимно признаване по наказателни дела“, проведено 10-12.11.18г. в гр. София; електронно обучение по използване ресурсите на ЕСМ“ – в дистанционна форма, чиято организация протече през 2018г.

От м.02.2018г. съдия Лазарова участва в авторски екип, определен от НИП, със задача да подготви материали за сборник с практическа насоченост, издаден от НИП в помощ на практикуващите магистрати. Съдия Лазарова работи по темите: Европейска съдебна мрежа, Трансгранична престъпност, Взаимно признаване на решения по обезпечаване и конфискация и Европейска заповед за разследване.

С оглед изключителната актуалност на темата за познаване и използване на инструментите за взаимно признаване по наказателни дела, съдия Лазарова проследи обсъжданията от м.07.2018г. на високо общеевропейско ниво, до публикуването през м.12.2018г. в ОВ на ЕС на документа „Заклучения на Съвета относно взаимно признаване по наказателноправни въпроси „Насърчаване на взаимното признаване чрез подобряване на взаимното доверие“, съдържащи конкретни мерки за утвърждаване и разширяване на сътрудничеството и изграждане на взаимното доверие между съдебните власти на държавите членки на ЕС. Като член на РГ 33 на МП изготви и кратко становище по позицията на страната. Лицето за контакт изпрати благодарствено писмо до Директора на НИП с акцент за актуалността на вече проведените обучения по идеи на Мрежата, напълно съответстващи на отправените като препоръчителни към държавите членки на ЕС по цитираните „Заклучения на съвета...“.

2019г.

В периода 29.01.-19.02.2019г. на платформата за електронно обучение на НИП бе проведено обучение „Ползване на електронните ресурси на Европейската съдебна мрежа“, в което съдия Лазарова бе лектор, заедно с прокурор Светла Иванова от Окръжна прокуратура Ловеч. Основна цел на обучението бе да представи различните елементи на уеб-сайта на ЕСМ, да представи в широк кръг възможностите за търсене на необходимата информация и подготовка на съответни формуляри. С помощта на Тул кореспондента на ЕСМ, прокурор Тарчев, бе получена и обратна връзка за трайно завишаване на достъпът от България към сайта и трикратно нарастване в пиковите дати.

На 14.02.2019г. в неформална среща със Съветника и Заместник ръководител на мисията на Японското посолство съдия Лазарова представи структурата, целите и задачите на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в РБългария.

През м.02-03.2019г. към съдия Лазарова се обърна ръководителят на Регионален антикорупционен проект, изпълняван от Център AIRE и секретариата на RAI, финансиран от Обединеното Кралство, включващ Албания, България, Босна и Херцеговина, Сърбия, Хърватска, Румъния, Косово, Северна Македония, Черна гора и Молдова. Бяха обсъдени възможности за контакт с лектор и практик за предвидената учебна визита в Лондон, за включване на български магистрати в предстоящите обучения по проекта.

На 15.03.2019г. в НИП гр. София, със съдействието на съдия Лазарова, бе проведена среща на Заместник-ръководителя на Политическия кабинет на Посолството на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия в България, със Заместник-директор на НИП и Директор на дирекция „Текущо обучение и международен обмен на магистрати“. На срещата бяха обсъдени възможности за утвърждаване на сътрудничеството и бъдещи проекти.

На 18.03.2019г. по повод покана от Центъра за изследване на демокрацията, участващ в международен проект за идентифициране и оценка проблемите по практическото приложение на ЕЗР, ведно с попълнения въпросник по проекта, съдия Лазарова информира представителя, че практиката вече позволява изводи за очертани тенденции, добри решения, проблематични зони (само част от които са обхванати от формуляра по проекта SAT LAW). Подчерта, че бъдещ контакт между българския екип по проекта и НСММСНДРБ би позволил прецизност и актуалност при обобщаване на представената за България информация.

По покана на съдиите от Окръжен съд гр. Ловеч на 29.03.2019г. в гр. Ловеч съдия Лазарова бе лектор на проведеното регионално обучение по темата „Международноправно сътрудничество по наказателни дела“.

Присъстваха съдии и прокурори от гр. Ловеч, Велико Търново, Троян, Луковит и др. Основен акцент бе принципът на взаимно признаване на актове и проекцията му в различните действащи европейски и национални инструменти. Обсъдени бяха множество казуси от практиката, разгледана бе актуална практика на СЕС и ЕСПЧ. Присъстващите бяха запознати с ресурсите на ЕСМ и възможностите за практическо улеснение при попълване на формулярите при търсене на сътрудничество.

През м.03-04.2019г. съвместно с екипа на НИП и Посолството на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия в България, съдия Лазарова се включи в организацията на обучението „Европейска рамка по обезпечаване и конфискация по наказателни дела - настояще и бъдеще. Прилагане по отношение на Обединеното кралство”, планирано на 22-23.04.2019 г. в гр. София. Запознаването с опита и постиженията на английската система за отнемане на престъпно придобито имущество, с възможностите за сътрудничество с държавите на ЕС и трети държави, би разширило професионалната компетентност на българските магистрати и ефективно улеснило практиката им при бъдещи контакти по наказателни дела. Европейските и национални източници в областта на обезпечаването и конфискацията по наказателни дела, разгледани през призмата на периода на прилагането им ведно с ролята на ЕСМ и Евроюст, гарантират реално ползване на инструментите. Пряка цел на обучението е популяризацията на добрите практики, решаващи възникнали проблеми в прилагането на специалните закони и комуникацията с държавите членки на ЕС.

В периода след 18.12.2015г. (когато е създаден електронният адрес на националното лице за контакт на НСММСНДРБ) – до 18.04.2019г., значимата (съхранена) кореспонденция възлиза на: входяща от 3 150 бр. писма, а изходяща – 1 371 бр. писма.

IV. Изводи от постигнатото в периода 2015 – 2018г.

Предложения към новия състав на мрежата.

В обобщение може да бъде посочено, че след близо четирите години на функциониране Националната съдебна мрежа е утвърдила своето място като партньор, координатор, източник на необходимите знания за успешно прилагане на множеството инструменти в областта на международното сътрудничество по наказателни дела.

Сравнително близкият брой официални дейности на членовете в последните години: за 2018г. – 261, за 2017г. – 253, разкрива активност, стабилност в процеса на предоставяне на съдействие. От друга страна, е очевидна нарастващата популярност на мрежата – постъпили са запитвания от 182 органа, повече с около една трета в сравнение с 2017г. –

127. Сериозно е увеличена и цифрата на запитвания, свързани с конкретни наказателни производства – 172 за 2018г., при 127 за 2017г.

Данните очертават пълно отсъствие на поставени казуси по признаване и изпращане на актове по мерки за процесуална принуда, различни от задържане, слабо прилагане на инструментите за обезпечаване и конфискации, пробация, надзора върху пробационните мерки и алтернативни санкции. Подходящо е да се съобразят и заключенията на 51-та Пленарна среща на ЕСМ, м. 11. 2018г., Виена, Австрия, установяващи, че тези възможности не се познават достатъчно и не се прилагат и от другите държави членки на ЕС. Видно е желанието на Секретариата на мрежата да се намери най-подходящият начин да се улесни ползването им – чрез ресурсите на сайта, разработването на наръчници, организацията на съвместни обучения между съдебни и несъдебни органи и т.н. През 2018г. Националната съдебна мрежа инициира обучения по темата за всички инструменти на взаимно признаване, които по-подробно ще бъдат разгледани в другите дялове на годишната дейност. Възможно е по най-слабо прилаганите форми вниманието на мрежата да бъде задълбочено, като се предоставят практически указания, примерни формуляри и др. улесняващи магистратите достъпни източници.

От друга страна, намаляването на необходимостта от търсене на помощ при изпращане и изпълнение на ЕЗА разкрива значението на натрупването на национална практика по прилагане, предоставяща решения на често срещаните въпроси по делата. По този инструмент особено значима е и практиката на Съда на ЕС, проследявана от съдиите в страната, включително и чрез Наръчника за издаване и изпълнение на ЕЗА, обявен на страницата на мрежата.

Приносът на съдиите от Националната съдебна мрежа към дейността на ЕСМ е активен. Резултатите от статистиката сочат, че от 14 контактни точки за България, девет са съдии. Екипът на българската делегация е отчетел за 2017г. – 97 казуси, а за 2018г. – 171, поставящи страната значително пред държави като Испания, Франция, Швеция, Финландия, Румъния, Словения и т.н.

С годините страницата на Мрежата на сайта на ВСС стана популярен и търсен източник на полезна информация не само за магистратите в страната, видно от конкретните цифри 4 377 за 2018г., 1 600 до 18.04.2019г. Нейни потребители са и съдебните служители, адвокати, студенти. Обявени са материали от обучения, работни срещи, презентации, наръчници, предоставени на разположение на всеки заинтересован. Към тези полезни ресурси лесно може да бъде препратено и в хода на телефонен разговор, позволяващо незабавно решаване на съответен въпрос.

Укрепени са отношенията с много международни организации, обучителни центрове, центрове за проучване на приложението на различни законови източници. От основно значение са изключителните контакти с НИП, Националната прокурорска мрежа, Националният представител на България в ЕВРОЮСТ, Министерство на правосъдието, Дирекция „МОС“ на МВР, СУ „Св. Климент Охридски“ и др., чрез които Мрежата разшири и укрепи своята специфична професионална компетентност. Нещо повече, превърна се в център за дискусии по многообразните аспекти на сътрудничеството по наказателни дела, законодателните политики, практическите способи за улеснение на магистратите.

2. Съобразявайки извършеното от 2015г. до настоящия момент, потребностите на магистратите и съдебните служители, и с оглед актуалните тенденции в областта на международното сътрудничество по наказателни дела, отправям следните предложения за бъдещата дейност на Националната съдебна мрежа:

1. Обсъждане на адекватен начин за отчитане на постъпващите и изходящи видове правни инструменти на взаимно признаване с оглед необходимостта от събиране и анализиране на информацията.

2. Продължаване на дискусията за включване като критерий при оценката на натовареността на съдиите ползването на различните форми за международно сътрудничество и на инструментите за взаимно признаване между държавите членки на ЕС.

3. Обсъждане на документа „Заклучения на Съвета относно взаимно признаване по наказателноправни въпроси „Насърчаване на взаимното признаване чрез подобряване на взаимното доверие“, публ. В ОВ 2018/Ъ 449/02 от 13.12.2018г., като в широк кръг се обмислят форми за практическо осъществяване на препоръките в него.

4. Поставяне на акцент върху темата за „Бъдещето на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси в рамките на общото съдебно пространство на Европейския съюз“, в пряка връзка с обобщението от 51-та Пленарна среща на ЕСМ относно приложението на различните инструменти за взаимно признаване, с цел осъществяване на отправеното към представителите на МП предложение за подходящ форум, на който съдиите членове на Мрежата да изразят своите позиции.

5. Активизиране на дискусията по темата ЕЗР при създаване на професионален форум за въпроси и техните отговори. В предходни срещи с Директора на НИП бе обсъждана идея за създаване на експертна група от магистрати, които да поемат ангажимент към това. Такива въпроси са очертани от практиката до момента, но не са намерили еднозначен отговор, напр.:

относно „принципа на особеността“ на доказателствата, събрани и предадени на издаващата държава (след приключване на разпит на свидетелка по дело срещу един подсъдим, съдията от Холандия

я уведомял, че родителите ѝ са заподозрени и срещу тях може да има друго производство и е възникнал въпросът дали дадените вече показания ще бъдат ползвани срещу тях);

следва ли да бъде разпитано като свидетел лице, което не може да има това качество по националния НПК;

следва ли да бъде временно предадено по ЕЗР лице, изтърпяващо наказание лишаване от свобода, чието присъствие се иска в качеството му на подсъдим по друго производство в издаващата държава, водено до този момент в негово отсъствие;

възможно ли е и за какви дела да бъде възложено изготвянето на експертиза на специалисти от друга държава членка на ЕС;

колко време следва да изчака отговор от издаващата държава, която очевидно се е дезинтересирала от искането си (напр. след като е била уведомена, че свидетелят се е върнал на нейна територия), не отговаря на запитването дали поддържа ЕЗР – преди делото да бъде прекратено и на какво основание да бъде прекратено; и много други.

6. Продължаване на работата по актуализиране и попълване на информация за България в сайта на ЕСМ и в он-лайн платформи (напр. „e-justice“, „Sherloc“ и др.)

7. Осъществяване на планираната с представителите на UNODC международна среща по темите на трафика на мигранти.

8. Продължаване на професионалното обучение на магистратите с разширяване на темите и аудиторията – по действащите Правила съществуват възможности за получаване на финансиране от ЕСМ и други източници, като бъдат организирани Регионални, Национални срещи, семинари и т.н. форуми.

9. Преценка на полезността на наръчници, справочна и др. информация, публикувана на страниците на професионалните мрежи, извършване на преводи на необходимите източници на български език.

10. Установяване на партньорство с организация поддържаща правно-нормативна, многоезична, база данни за страната; разработване на ресурс от тип „компендиум“ на български език.

11. Поставяне на обсъждане в широк кръг темата за кодифициране на материята по международно сътрудничество по наказателни дела.

Всички конкретни решения, които Националната съдебна мрежа приеме като своя бъдеща програма, следва да бъдат съобразени с действащите Правила и да целят осъществяване на професионалната мисия по разширяване и утвърждаване компетентността на българските магистрати, последователно прилагане на европейското и националното законодателство и обмяната на съществуващите добри практики в областта на международното сътрудничество по наказателни дела.

V. Благодарности.

От името на всички съдии членове на мрежата от създаването ѝ на 30.07.2015г. до 25.03.2019г., поднасям благодарност и уважение към:

членовете на Съдийската колегия на ВСС,

„Комисията по атестиране и конкурси“ към Съдийската колегия на ВСС,

Директора, ръководството и екипа на Националния Институт на правосъдието,
Националното Бюро на РБ в Евроджъст,
Националния Кореспондент в ЕСМ,
колегите от Националната прокурорска мрежа,
отдел „Сътрудничество по наказателно-правни въпроси“ и Дирекция
"МПСЕВ", Министерство на правосъдието,
Дирекция „МОС“ на МВР,
Дирекциите на ВСС - „Международна дейност и протокол“,
„Информационни технологии“ и „Публична комуникация“.

От свое име, благодаря на всеки от съдиите, с които създадохме, оживихме и направихме практически полезна Националната съдебна мрежа. Екипът и мотивацията ни осмислиха максималното лично натоварване в името на постигане на реални резултати в решени дела, актуални проучвания, поддържане на трайни контакти. Заедно с признанието и благодарността към приноса на всеки от колегите, им поднасям своето дълбоко уважение.

Благодаря и на колегите, които встъпват като членове на новия състав на мрежата. Познавам всеки от вас и съм убедена, че професионална ви компетентност ще позволи разгръщане на възможностите на мрежата, ще получите значима подкрепа от всички съмишленици, ще създадете стабилност в процеса на предоставяне на съдействие и обучение на магистратите в и извън България. Всичко това гарантира бъдещите успехи на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в Република България.

19.04.2019г.

Ангелина Лазарова

Съдия в Апелативен съд гр. Варна

Национално лице за контакт
На НСММСНДРБ
в периода 30.07.2015 -25.03.2019г.